

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:00, leidžiasi 4:20

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The Free and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LIV

Price

Library of Congress
Radical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gruodžio-December 4 d., 1972 m.

Kaina 15c

285

AUSTRALIJOJE LAIMĖJO DARBO PARTIJA

KANADIEČIAI REMIA VLIKĄ

Kanados Tautos Fondo Atstovybės pirmininkas A. Kuolas Vliko seime pateikė atstovybės veiklos šią apyskaitą.
"Nors Kanados Tautos Fondas, vėliau pavadintas Tautos Fondo Atstovybe Kanadoje, veikia jau 22 metus, tačiau aš, kaip to Fondo pirmininkas turiu garbę prabilti pirmą kartą šioje garbingoje auditorijoje. Nemanau, kad būtų prasminga čia minėti kiek ir kokia Kanados vietovės yra davusi aukų Tautos Fondui. Tokios apyskaitos aš nepadariau, ypač dar ir dėlto, kad apyskaitiniai metai nėra pasibaigę. Tačiau šiame sutelktame man žodyje, noriu išskirti kai kuriuos finansinius aspektus, kurie, man rodos, turi nemažos reikšmės ir visai Vliko veiklai.

Visi žinome, kad pinigais yra visokios veiklos variklis. Vliko biudžetas, kuris šiais metais siekia apie 50,000 dol. yra paremtas iš surenkamų aukų laisvame pasaulyje esamų tautiečių. Tačiau, Tautos Fondas yra lyg ir Vliko finansų ministerija, o Tautos Fondo atstovybė Kanadoje yra viena iš tų arterijų, kuriomis atplaukia maistas Vliko veiklai. Kanadoje gyvena nedaug lietuvių — valstybiniai statistiniai duomenys rodo esant apie 27,000 (tai gal būtų maždaug tiek, kiek lietuvių yra Clevelande ar Detroito, tačiau Kanada lietuviams kasmet sutelkia Vliko gyvybei išlaikyti apie 10,000 dolerių. Tai aišku nėra labai daug, t. y. vos apie 40 centų nuo vieno gyvo lietuvių. Tačiau, jei tokia pat proporcija būtų surinkta Tautos Fondui ir iš kitų laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių, manau, be didelių aritmetinių skaičiavimų Vliko biudžetą turėtumėm kelis kart didesni. Kanadoje gi nėra lietuvių geriau įsikūrę kaip JAV, N. Zelandijoje, Australijoje ir kt. Kokia gi paslaptis yra, kad Kanada sugėda duoti Tautos Fondui ne mažą dalį (gal 20%) Vliko biudžeto.

Dėl amerikiečiams ir nebus malonu, bet tiesa reikia pasakyti Kanados lietuvių naudai, kad Kanados lietuviams sugebėjo išvengti didesnių trinių tarp ideologinių ar politinių skirtingai galvojančių asmenų. Mūsų organizaciniame susitvarkyme turime tik vieną bendrinę organizaciją — Kanados Lietuvių Bendruomenę — kuri su savo skyriais ir atitinkamų sričių komitetais ar fondais, apima visas lietuviško gyvenimo sritis, kaip kultūra, švietimas ir politika, t. y. krašto laisvinimo darba. Šioje organizacijoje sutelpta visi ir visiems norintiems dirbti užtenka darbo. Tačiau, ir Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje yra, kad ir netiesioginis, KLB padalinys, dirbantis labai glaudžiai su bendruomenės vadovybe ir Krašto Bendruomenės Revizijos Komisia, tikrina ir Tautos Fondo pajamas, išlaidas ir kitą atskaitomybę.

Tautos Fondui aukų rinkimas yra įvairus. Daugiausia lėšų surinkama per Vasarą 16 d. minėjimus, tačiau kai kurios vietovės Tautos Fondui aukas renka ištisus metus. Ten kur atsiranda tam reikalui pasišventusių asmenų, Tautos Fondui aukos siekia apie 1 dol. vidurkis vienam asmeniui. Čia manau, verta būtų paminėti Toronto Tautos Fondo atstovybės pirmininką p. A. Firavičių, kuris savo asmeniniu pasišventimu surinko šiais metais iš Toronto apylinkės per 8,000 dol. (8,044 dol. — Toronto gyvena apie 7,000—8,000 lietuvių). Gi iš viso Kanados lietuvių šiais metais — dar metams nepasibaigus, — jau sutelkė lėšų Tautos Fondui arti 13,000 dol. (12,882.40).

Kad tai, ką aš čia kalbu nėra

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Nuo gruodžio 1 d. sovietų vizų įstaigos vėl pradėjo reikauti iš išvažiuojančių žydų "švietimo" mokesčių. Spėjama, kad tie mokesčiai buvo sustabdyti ryšium su Amerikos prezidento rinkimais. Ateityje mokesčių bus atsisakyta tik labai retais atvejais.

TOKIJO. — Po Amerikos Japonija yra daugiausia davusi ekonominės paramos neišsivysčiusioms pasaulio valstybėms. Pernai Japonijos šalpa padidėjo 17.4% ir siekė virš 2 bilijonų dol.

LONDONAS. — Pasaulio gražuolės — Miss World titulą laimėjo australė Belinda Green, 20 metų. Antroje vietoje liko norvegė, trečioje — izraelitė.

Airija kovos prieš teroristus

DUBLINAS. — Airijos respublikoje vyriausybė laimėjo kovą parlamentu, kuris priėmė jos reikalaujamus specialius įstatymus, skiriamus griežtesnei kovai prieš slaptą armiją. Pagal priimtą įstatymą įtariamai armijos nariai turės patys įrodyti teisingumo organams, kad jie armijai nepriklauso.

Vos tik priėmus šį įstatymą, prieš kurį opozicijos partijos griežtai pasisakė, nes įstatymas gerokai pakeičia ligšiol naudotą principą, kad policija turi įrodyti kaltinamojo kaltę, Dubline sprogo stipri bomba, kuri du asmenis užmušė ir 70 sužeidė. Tai pirmas teroristų veiksmas Airijos respublikoje, nors jie jau seniai veikia šiaurinėje, britų valdomoje, Airijoje.

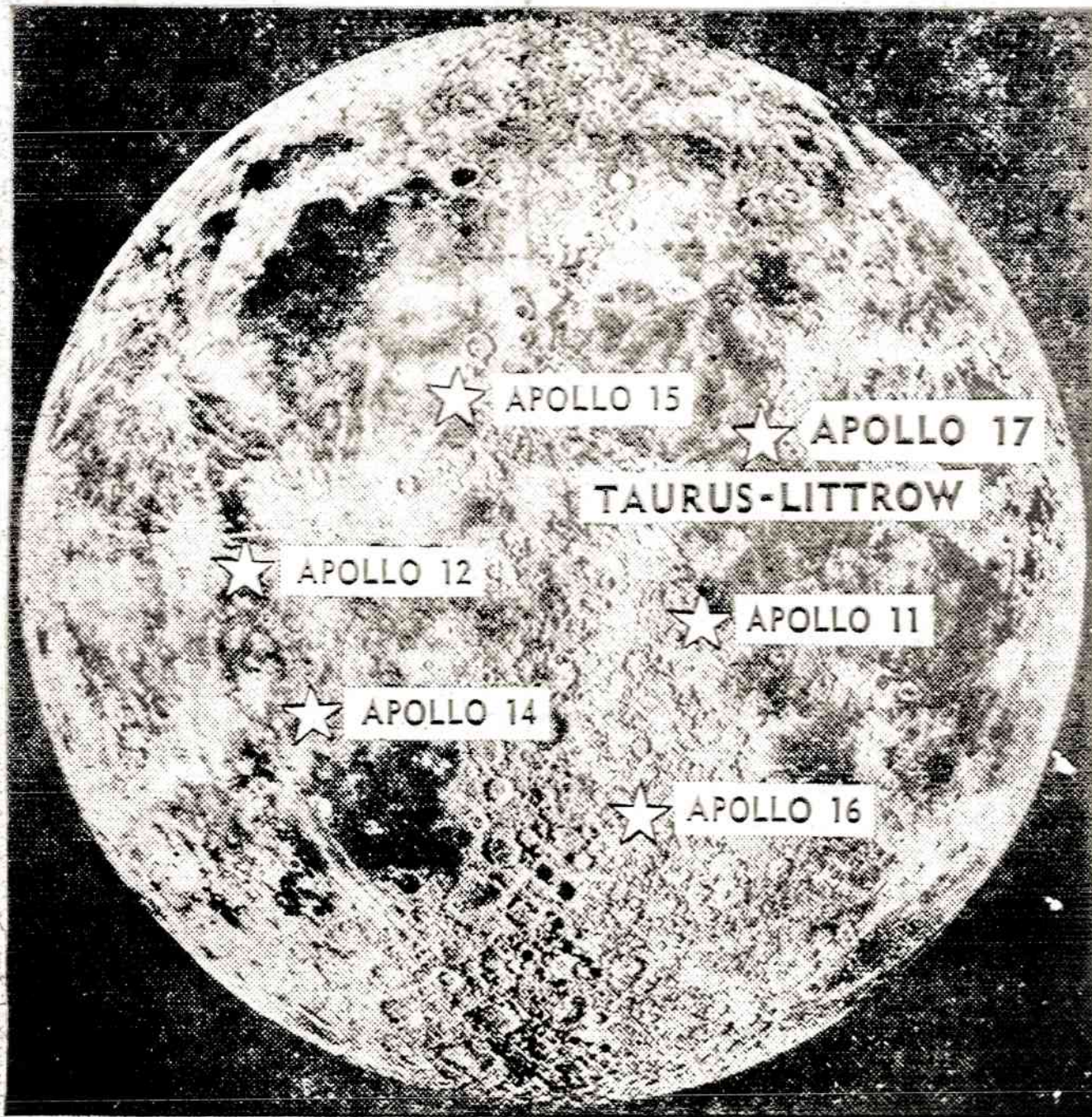
J. T. sumažino Amerikos įnašus

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų teisinis komitetas nutarė patenkinti Amerikos pageidavimą ir sumažinti jos mokamą duoklę Jungtinėms Tautoms iš 81.5 nuošimčio iki 25 nuošimčių viso JT biudžeto. Šis Amerikos "laimėjimas" paskatino ambasadorių George Bush pažadėti Jungtinėms Tautoms dar didesni savanorišką Amerikos dosnumą.

Balsavimas 132 narių komitete buvo: 67 valstybės už sumažinimą, 30 — prieš ir net 32 — susilaikė. Prieš sumažinimą balsavo visos komunistinės valstybės, Indija, Argentina, Brazilija, Peru, Nigerija ir kt.

koks nors tuščias pasigyrimas ir Kanados lietuvių nenuopelnas iškelimas — įrodymui čia pat noriu įteikti Tautos Fondo pirmininkui prel. J. Balkūnui iš Kanados lietuvių aukų — 12,000 dol. čekį.

Prašau pirmininką čekį priimti". Gausūs plovimai) (E)

Mėnulis, kur dar kartą nusileis amerikiečiai astronautai. Zvaigždėmis pažymėtos buvusių kelių apnauktytos vietos ir paskutinės kelionės nusileidimo taškas prie Taurus kalnų ir Littrow kraterio.

VLIKO SEIMO NUTARIMAI

Vliko Seimas gilia malda ir susikaupimu lenkia galvas, prisimindamas visus už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę žuvusius, kurių kraujas pašventino Lietuvos žemę ir kurių kaulai įlįsi Sibiro ledynuose. Jų gyvybės auka yra toji sekla, iš kurios išaugs naujos lietuviškosios kartos laisvės kovai vesti ir lietuviškajam kūrybiniam darbui dirbti.

Kreipimasis į pavergtąją tautą

Su giliausia pagarba, padėka ir susižavėjimu Vliko Seimas stebi ir seka pavergtųjų savo brolių ir sesių kovą prieš komunistinio rusiškojo imperializmo terorą, kovą už laisvę, nepriklausomybę, lietuviškąją kultūrą ir religijos teises. Pastarųjų metų įvykiai pavergtose Tėvynėse, savo karžygiškumą prilygstą patiems didiesiems tautos įvykiams istorijoje, giliai palietė laisvųjų brolių protus ir širdis. Tėvynės meilė ir kovos liepsnose žuvę broliai gyvenęs pro amžius dėkingos ir gyvos tautos šventame atminime. To lydzio pasikartoją didvyriški rezistencijos aktai yra akivaizdus tautos nemarumo laidas.

Pavergtųjų brolių gyvybės aukos ir kančios akivaizdžios, Vliko Seimas pakartotinai:

1. Protestuoja prieš Lietuvos okupanto skleidžiamą melą apie Lietuvos savanorišką įsijungimą į tariamą Sovietų Sąjungą.
2. Reikalauja kuo greičiausio pasitraukimo visų karinių ir kitokių okupacinių pajėgų iš okupuotos Lietuvos, kad nepriklausoma Lietuvos valstybė galėtų vykdyti savo suverenumą.
3. Reikalauja visų kalinių ir tremtinių sugrąžinimo į Tėvynę ir atlyginimo visų nuostolių, padarytų Valstybei, tautai ir piliečiams.
4. Kreipiasi į visas tarptautines institucijas, vyriausybes ir kiekvieną laisvę mylintį žmogų, kad padėtų pavergtajai lietuvių tautai išsilaisvinti iš žiauriausios tarptautinio komunizmo ir rusiškojo imperializmo vergijos.

Kreipimasis į lietuviškąją išeiviją

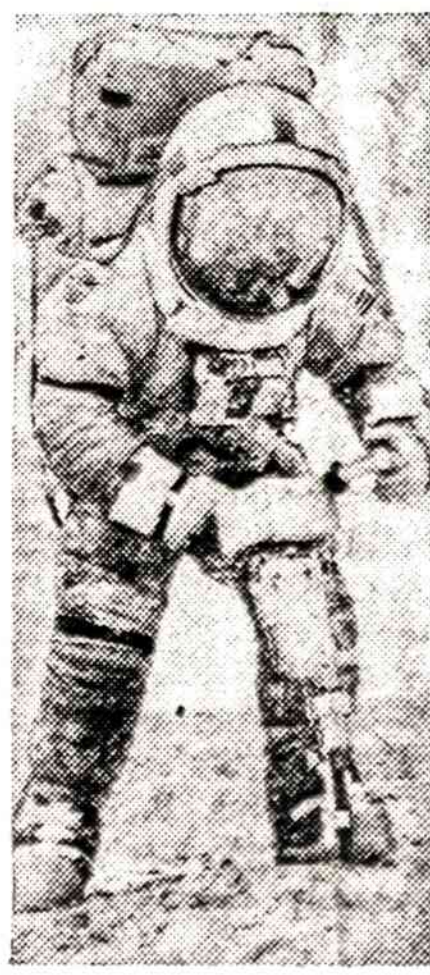
Vliko Seimas nenuilstančios kovos pavergtose Tėvynėse ir tautiečių kančios bei aukos aki vaizdoje kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius sujungti jėgas vieningam, drausmingam ir su-

Saigonas stato savo sąlygas

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo užsienio, reikalų ministeris Van Lam pakartojo vyriausybės nusistatymą nepasirašyti karo paliaubų susitarimo, jei komunistai nepažadės išvežti visos savo kariuomenės iš Pietų Vietnamo. Saigone kalbama, kad prezidentas Nixonas įsakę Kissingeriui pasirašyti sutartį iki gruodžio 12 d.

Vakar patarėjas Kissingeris, dar kartą pasitaręs su prezidentu, išskrido į Paryžių testuoti derybų su Hanojumi. Su juo išskrido generolas Alexander Haig, valstybės sekretoriaus pavaduotojas William Sullivan ir keleri valdininkai.

Karinė vadovybė vėl sustiprino bombonešiu puolimus Pietų Vietnamo šiaurinėje provincijoje, kur Saigono kariuomenė stumia komunistus iš Quang Tri provincijos. Komunistų propaganda puola Saigoną už nenorą paleisti politinius kalinius. Hanojus tvirtina, kad P. Vietnamo kalėjimuose ir specialiose stovyklose laikoma apie 300,000 komunistų. Juos paleidus, Saigono valdžiai būtų nelengva vesti politinę kovą, kuri gali prasidėti paskelbus karo paliaubas.

Astronautas Eugene Cernan pilnoje aprangoje ištando gražią, kurią pats mėnulio paviršiaus pavyzdžius iš gilesnių vietų.

Gaisras P. Korėjoje

SEOULAS. — Pietų Korėjoje užsidedę didelio teatro salė, kur tuo metu vyko vaidinimas ir žiūrovų buvo 600. Liepsnose žuvo apie 50 žmonių, dar 75 buvo apdeginti ar sužeisti paniką kilus. Gaisras visai sudėgino 3,000 žmonių salę. Gaisras taip greit išsiplėtė, kad ugniagesiai nebespėjo išgelbėti pastato.

WASHINGTONAS. — Senatorius Robert Dole, respublikonų partijos komiteto pirmininkas, pareiškė, kad jis pasitrauks iš tų pareigų, kai tik suras sau įpėdinį. Jis noris atsistoti 1974 metų rinkimams, kuriuose jis vėl kandidatuos į senatą.

PENKI AUSTRALIJOS MINISTERIAI NEBEPATEKO Į PARLAMENTĄ

CANBERRA. — Australijos balsuotojai išmetė parlamento rinkimuose seną koalicinę valdžią ir išrinko darbiečius. Po 23 metų valdymo konservatyvi liberalų partija, kuri valdė kartu su žemvaldžių "country" partija, užtikrintai pralaimėjo rinkimus. Penki vyriausybės kabineto nariai nebepateko į parlamentą. Iš 125 parlamento vietų darbiečių partija, vadovaujama Gough Whitlam, laimėjo mažiausiai 73 vietas. Vyriausybės koalicija tegavo 45 vietas. Šias eilutes rašant 7 vietos dar nebuvo aiškios. Pralaimėti dar galėjo ir pats premjeras William McMahon.

Mažai pakeitimų Baltuose Rūmuose

KEY BISCAINE. — Prezidentas Nixonas, keisdamas vyriausybę, pasilieka beveik visus Baltųjų Rūmų patarėjus. Jau paskelbta, kad pasilieka kanceliarijos viršininkas Haldeman, vidaus reikalų patarėjas Erlichman, ryšių su kongresu direktorius Timmons, ryšių su spauda — Herbert Klein ir spaudos sekretorius Ronald Ziegler.

Svarbiausias, daugiausia išgarsėjęs prezidento patarėjas Kissingeris irgi lieka savo vietoje. Prezidentas, paklaustas korespondentų apie Kissingerį, atsakė: "Kaip galima numauti 9 m. batą nuo 10 m. kojos?"

Trys prezidento kalbų rašytojai: Ray Price, Patrick Buchanan ir William Safire irgi lieka savo pareigose. Keturi buvę patarėjai bus atleisti: Charles Colson, Harry Dent, Robert Fick ir neegras Robert Brown. Naujas pareigas gaus ir patarėjas Donald Rumsfeld, ligšiolinis kainų tarybos pirmininkas.

Vliko veiklos pranešimai

Pasibaigus diskusijoms, buvo pradėti Vliko veiklos pranešimai.

Tarybos darbu anžvalgą pateikė dr. Antanas Skėrys. Tarybos pirmininkas, Valdybos veiklos anžvalgą — Vliko Finansų Tarybos Jurgis Valaitis ir Antanas Razgaitis, Tautos Fondo veiklos anžvalgą pateikė Fondo vicepirmininkas Zenonas Jursys ir Kanados Tautos Fondo įgaliotinis Augustinas Kuolas.

Z. Jursys nurodė, kad š. m. sausio 1 d. fonde buvo \$23,741.41 ligi lapkričio 20 d. buvo gauta \$37,437.23. Tad iš viso sudarė — \$61,180.64. Iš tos sumos Vliko Valdybos darbams finansuoti buvo duota \$47,317.59. Fondo veiklos reikalams išleista \$13,157.59. Tad lapkričio 20 dienai fonde liko \$13,863.05. Pažymėtina, kad be bendrų Vliko išlaidų, kurios sudaro daugiausia Eltos biuletenių — lietuvių, anglų, italų, vokiečių ir prancūzų kalbomis leidimas bei radijo stočių, iš kurių kalbama Lietuvai programų išlaikymas, buvo dar dvi žymesnės išlaidų pozicijos, būtent: Sovietų Sąjungos ir Vokietijos agresijos prieš Lietuvą dokumentų leidimas: \$7,500 ir dar teks mokėti \$2,500, kai knyga 1973 m. pradžioje pasirodys, ir Brazilskų bylos reikalams apie \$7,000.

Pajamos buvo gautos iš pasaulio laisvųjų lietuvių betarpių ir per jų organizacijas taip: iš Tautos Fondo atstovybių Australijos — \$2,046.08, Anglijos — \$2,344.40, Kanados — \$9,975.40, N. Zelandijos \$53.48, Venecuelos — \$250 iš Amerikos Lietuvių Tarybos — \$9,000, iš

Australijos balsuotojai pasielgė panašiai kaip Naujosios Zelandijos, kur po ilgų metų konservatorių valdžios irgi buvo išrinkta darbiečių vyriausybė. Rinkimų kampanija buvo vedama daugiausia vidaus politikos klausimais, tačiau darbo partija paskelbė ir kai kurių užsienio politikos pažadų. Vienas jų yra užmegzti diplomatinis santykius su komunistine Kinija. Tas žygis dar daugiau izoliuotų nacionalistų vyriausybę Taivane.

Manoma, kad rinkimus pralaimėjęs premjeras McMahon pasitrauks iš liberalų partijos vado pareigų. Sename parlamente liberalų koalicija turėjo 66 vietas, darbo partija — 59.

Vliko Seimą sveikino

Seimą žodžiu sveikino: Lietuvos Atstovybės Vašingtone vardu, jos patarėjas dr. Stasys Bačkis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu jos pirm. Stasys Barzdukas, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos vardu — vicepirmininkas dr. Edmundas Ienkauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu — vicepirmininkas dr. Jonas Valaitis.

Visi sveikintojai linkėjo Seimo darbams sėkmės, o Lietuvai — savo nepriklausomybės greitesnio atstatymo. Raštu Seimą sveikino: Min. Stasys Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinio Šešio, Anatolis Grišonas, Lietuvos Atstovas Urugvajui, prof. Jurgis Baltrušaitis, Lietuvos Atstovas Prancūzijai, Vincas Balickas, Lietuvos Atstovas D. Britanijai, Jonas Žmuidzinaitis, Lietuvos Gen. Konsulas Toronto, Anicetas Simutis, Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke, Juzė Daužvardienė, Lietuvos Gen. Konsulė Čikagoje, JAV LB Tarybos pirmininkas Vytautas Kamanas, Kanados LB Krašto Valdybos pirm. Eugenijus Čupinskas, Balto Valdybos pirm. Marija Rudienė, Jaunimo žygio už Tikėjimo Laisvę Komiteto pirm. Romualdas Bublys, Batuno pirm. Kęstutis Miklas, Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. Artūras Mičiugas, Venecuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės pirm. Vladas Venckus, Argentinos Lietuvių Balso leidėjas Pranas Ozinskas ir redaktorius Konstantinas Norkus, Lietuvių Radijo Forum Čikagoje leidėjas Antanas Rudis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretorius dr. Algirdas Budreckis, Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Europos Tarybos pirm. A. Venskūš, Naujosios Anglijos radijo programų vedėjas Postone Stepas Minckus, Čiurlonio ansamblio dirigentas ir vadovas Alfonsas Mikulskis. (E)

visuomenės betarpių — \$5,572.74, per Fondo įgaliotinius JAV — \$2,355, per organizacijas — \$4,111.56. (E)

SLA VADOVYBĖ KETURIUOSE SUVAZIAVIMUOSE

Šių metų lapkričio 11 dieną įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos metinis direktorių suvažiavimas. Vieni SLA Pildomosios Tarybos nariai atstovavo Susivienijimą, kiti skirtingas centralines organizacijas. Alto posėdyje teko matyti Dr. S. Biežį, E. Mikuziūtę, A. Chapliką, A. Rūdą Budreckį, Povilą P. Dargį ir adv. S. Briedį.

Pirmajai Alto sesijai (didžiajai daliai) pirmininkavo SLA prezidentas P. P. Dargis. Na, o Alg. Budreckis ir S. Briedis, kaip Alto Izdo Globėjai, paruošė išsamų raportą. Visi SLA Tarybos (nariai) suvažiavime gyvai reiškęsi diskusijose ir pataikę savo sumanymus — pasiūlymus. Alto suvažiavimas ateinančioms dviem metams išrinko į Centro Valdybą, vicepirmininko pareigoms Povilą P. Dargį. Jį pavaduos (negalint atvykti į posėdžius) Dr. S. Biežis. Izdo Globėjais išrinkti SLA Sekretorius Algirdas Budreckis ir adv. S. Briedis.

Sandaros Seimas

Lapkričio 12 dieną, 10 valandą ryto, Sandaros namo patalpose Chicagoje įvyko Lietuvių Tautinės Sandaros visuotinis Seimas. Jį atidarė Sandaros redaktorius Mikas Vaidyla, pabrėždamas, kad šio seimo tikslas yra sustiprinti Sandaros organizaciją, ypač (jos) laikraštį.

Sandaros Centro Valdybos pirmininkas Povilas P. Dargis paruošė išsamų veiklos raportą. Tylos minute visi atsitovai pagerbė į anapus nukelėjusius Sandaros veikėjus: Stasį

Gegužį, George Šukį ir teisėją Joną Zurį.

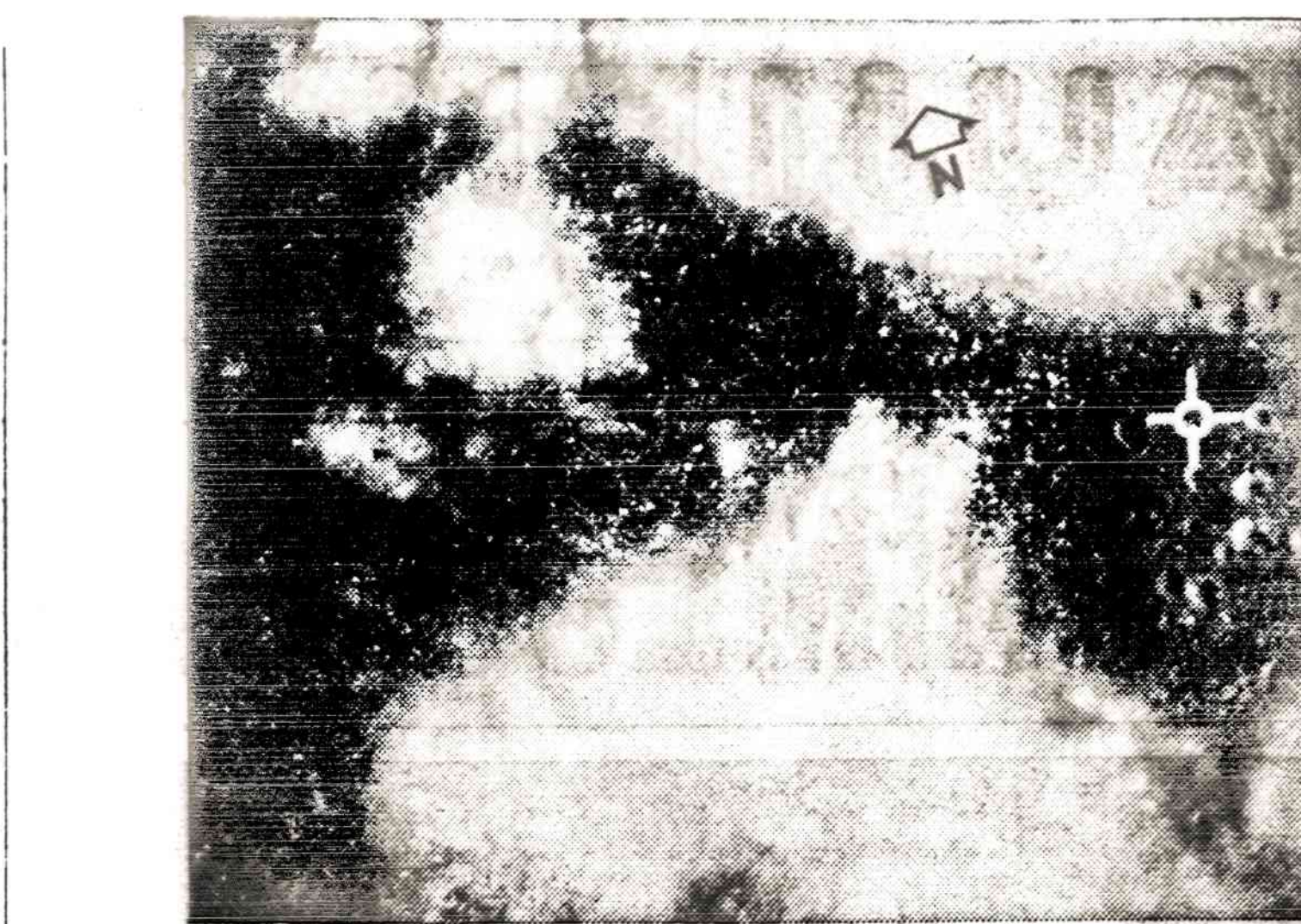
Seimo prezidiumą sudarė P. P. Dargis, A. Chaplikas, Algirdas Budreckis ir Teodora Kizienė. Prezidiumo vardu pirmininkaujantis P. P. Dargis pakvietė sekancijos atstovus į Nominacijų ir Mandatų Komisiją: Bronių Bajerčių, H. Bučinskienę ir Juzę Gulbinienę.

Puikias kalbas ir sveikinimus pasakė ilgametis Sandaros veikėjas iš Floridos Vincas Yanckus, Martynas Kasparaitis, adv. Kazys Sidlauskas, bostonietis Bronius Bajerčius, E. Mikuziūtė, Dr. S. Biežis, Alg. Budreckis, Pranas Šulas, A. Chaplikas, finansinę raportą paruošė Edita Rimkuvienė.

Juozė Gulbinienę pasiūlė visų Centro Valdybos narių raportai buvo vienbalsiai užtvirtinti. Seimas taip pat vienbalsiai pasisakė, jog pradedant sausio 1 dieną, 1973 metais, prenumeruojant Sandarą, bus imama \$7 (septyni doleriai). Nominacijų Komisija pasiūlė į Sandaros namų trustes — patikėtinius: Praną Bastį, Juzę Gulbinienę, Vincą Yankų ir Aleksandrą Chapliką. Už juos Seimas atidavė visus balsus.

Į švietimo Komisiją tapo išrinkti: Dr. S. Biežis, Teodora Kuzienė ir adv. Dr. K. Sidlauskas.

Į Sandaros Centro Valdybą buvo neminuoti ir vienbalsiai išrinkti: į pirmininkus — Pranas Bastys iš Wisconsin valstijos; į pirmus vicepirmininkus (Egzekutyvus vicepirmininkas): Povilas Dargis; į antrus vicepirmi-

Šioje mėnulio fotografijoje parodyta vieta, kur nusileis Apollo 17 astronautai. Kiek toliau į šiaurę prasideda Taurus kalnai, netoli yra Littrow krateris.

ninkus: A. Chaplikas; į pirmus Sekretorius: M. Vaidyla; į antrus sekretorius: Antanas Vaidaitis; į išdėstus: E. Rimkuvienė (Edith Rimkus); į išdėstus padėjėjas: Juzė Gulbinienė; į izdo globėjus: H. Čižauskienė, H. Bučinskienė, Algirdas Budreckis ir Bronius Bajerčius.

Išrinkus Centro Valdybą, pasukutinį žodį tarė Sandaros redaktorius Mikas Vaidyla, dėkodamas visiems už aukas (sumoje \$362), o taip at už gražų ir darbingą suvažiavimą.

Pažymėtina, kad šiame Sandaros seime beveik visi dalyviai priklauso ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje.

Pirmininkaujantis Povilas P. Dargis uždarė Sandaros Seimą 1 valandą po pietų, linkėdamas, kad lietuviškas praamžius laikytų Miką Vaidylą.

Tėvynės Mylėtojų Dr-jos seimas

Lapkričio 12 d. 2 val. po pietų, Sandaros name, tuojau po Sandaros suvažiavimo, įvyko Tėvynės Mylėtojų Draugijos seimas. Jį atidarė Centro Valdybos vice pirmininkė Gertruda B. Dargienė iš Pittsburgh, Pa. Atidarymo kalboje ji prisiminė išleistą TMD knygas. O jų buvo nemažai.

Pirmosios dvi buvusios — "Kęstutis" ir "Orleano Mergelė", kurias išvertė Dr. V. Kudirkas. Vėliau sekė kapitališkas veiklas, M. Šalčiaus: "Kultūros Istorija" 3-juose tomuose, ir vienas tomas pašvęstas apžvalgai 10 metų lietuvių tautinio darbo (1905 iki 1915 m.).

Vėliau iš ponios G. Dargienės patyriau, kad jog Tėvynės Mylėtojų Draugija yra išleidusi apie 20 knygų. Jų tarpe šešiuose tomuose ir Dr. Vinco Kudirkos raštus. Kudirkos raštai buvo išleisti pirmininkaujant (TMD tuo metu) Broniui Balučiui, kuris vėliau buvo Lietuvos Respublikos atstovas JAV ir Anglijoje. G. Dargienė pasidžiaugė tuo, kad Centro Valdybos pirm. M. Vaidylos sveikata yra žymiai pagerėjusi.

Ji pakvietė tarti žodį CV Pirm. M. Vaidylą. Jis ne tik pasveikino susirinkusius, bet sykiu pareiškė, kad dabar, jo sveikatai pagerėjus, jis su visa energija prisidės prie TMD darbų, išleidi naujų knygų. Reikia pažymėti, kad M. Vaidylos pirmininkavimo metu TMD išleido Dr. Vandos Sruogienės "Lietuvos Istorija".

Šiam Seimui buvo išrinktas Prezidiumas iš Gertrudos Dargienės, Onos Biežienės ir Povilo Dargio. Puikų raportą išdavė sekretorius Martynas Kasparaitis. Finansinį raportą išdėstė Helena Bučinskienė, na, o izdo globėjos: H. Čižauskienė ir Juzė Gulbinienė patvirtino, jog dabartinis metu TMD kasoje — banke turi virš 12 tūkstančių dolerių. Delegatai plačiai aptarė ateičiai numatytus darbus. Del leisti knygų pasisakė B. Bajerčius, P. P. Dargis, H. Čižauskienė, Martynas Gudelis, A. Chaplikas, P. Šulas, M. Vaidyla, Dr. Biežis, Algirdas Budreckis ir kiti. Martynas Gudelis siūlė išleisti santrauką, vie-

no tomo apimtyje (šešiuose tomuose esančius) Dr. Vinco Kudirkos raštus. Gertruda B. Dargienė priminė, kad, leidžiant lietuvių kalboje Dr. Vinco Kudirkos raštų rinkinį būtina turėti ir anglų kalboje priedą, kad ir nebavartoją lietuvių kalbos galėtų taisy raštais pasinaudoti. Susirinkusieji plovimu tam pritarė.

Kadangi liet. spauda, čia Amerikoje, atlieka milžinišką kultūrinį darbą, todėl TMD seime ir valdybos posėdyje buvo nutarta, ja finansiniai paremti, skiriant tam tikrą piniginę sumą iš TMD izdo.

Tų laikraščių tarpe, kuriuos TMD parems yra ir laikraštis — "Naujienos". Nominacijų Komisija susidedanti iš H. Bučinskienės, Broniaus Bajerčio ir H. Čižauskienės šiam seimui keturiuose (aukščiau minėtų organizacijų) suvažiavimuose — seimuose, tačiau sakėsi esant labai patenkintas, nes visi suvažiavimai praėjo geros nuotakose ir juose praversta — padaryta daug naudingų nutarimų.

Seimų Dalyvis

SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimas

Pirmadienį, lapkričio 13 ir 14 dienomis Sheraton Midway Motel Inn, Chicagoje įvyko SLA P. Tarybos posėdžiai. Dalyvavo visi SLA Pildomosios Tarybos nariai, taip pat ir keli Komisijų nariai bei svečiai. Jų tarpe dalyvavo Įstatų Komisijos pirmininkas Martynas Gudelis ir tos pačios komisijos narys K. Mačiukas su ponja, Labdarybės Komisijos narė Helena Čižauskienė, SLA veikėjos: H. Bučinskienė, Ona Biežienė iš Chicago, Gertruda Dargienė SLA 3-čio Apskrities Finansų Sekretorė iš Pittsburgho ir Bronius Bajerčius, dešinioji A. Chapliko ranka iš Bostono.

Suvažiavimas per dvi dienas padarė eilę svarbių nutarimų. Iš jų minėtini: 1. Pagelbos teikimas nuo potvynio nukentėjusiems SLA nariams, gyvenantiems rytinėje Pensilvanijoje ir pietiniame New Yorke.

2. Dveji stipendijų suteikimas aukštųjų mokslą einantiems studentams.

3. Taip pat nutarta Kalėdų švenčių proga ne tik pasveikinti liet. spaudą — laikraščius, bet sykiu su sveikinimu pasisakyti ir auką Susivienijimo auką. Be to, aptarta eilė kitų reikalų. Ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į naujų narių prirašymą.

Panelė Josephine Mileriūtė, SLA Izdo Globėja įteikė SLA prezidentui Povilui Dargiui labai gražią sidabrinę Susivienijimo Lietuvių Argentinoje lentelę, papuoštą auksiniu medaliu. Lentelėje parašyta: "Atminčiai — Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, nuo Susivienijimo Lietuvių Argentinoje".

Baigdamas Pildomosios Tarybos posėdžius, SLA prezidentas

jaus angliakasių rajone prie Spring Valley, Ill. Jaunas ir stiprus J. Mockus jokio darbo nebijojo, lindo į požemius, kasė anglis ir augino savo gražią šeimą; jų tarpe užaugo ir gražioji Jone, kurią mama išmokino gražiai lietuviškai kalbėti ir išleido už gero vyro jauno Aleksa.

Dilongų gyvenimas buvo kaip ir visų rūpestingų žmonių; ne visada ir jiems saulutė švietė, gyvenimas bėgo, atėjo sunkios audringos dienos, užėjo sunkioji depresija, čia jau prie stalo sėdė 3 sūnūs, dukrelė ir patys tėvai — šeši žmonės, o visoje Amerikoje ir Rockforde darbai sumažėjo, pgaliau visai paleido iš darbo, Aleksas ir Jonė gražiai sugyvendami atlaikė visas sunkenybes ir šandien susilaukė savo auksinių sukaktuvių.

Visi sūnūs ir dukrelė atsidėkodami tėveliams, surengė jaunų pokybų, į kurį sukvietė visus giminės, draugus ir artimuosius, vaišindami juos geriausiais valgiais, kuriais stalai buvo gausiai apkrauti ir škotiskais bei

prancūziškais gėrimais, o muzikantams grojant dienai pritaktas melodijas.

Puota baigėsi 6 valandą popiet. Linkiu mielai Jonei ir jos auksinio jubiliejaus partneriui Aleksui viso geriausio ilgiausių metų žvalgas

Kraujas parodys ar turi vėžį

Amerikos Vėžio Instituto direktorius Dr. Frank J. Rausher pareiškė, kad esama vilties, jog kurią dieną bus galima išsieno kraujo lašo, paimto iš rankos piršto, pasakyti ar žmogus turi vėžį ir tuo būdu bus galima iš anksto tą ligą pradėti gydyti. Tuo tarpu, pasak Dr. Rausher, ateinančiais 1973 metais J. A. Valstybė bus atrasta 645,000 naujų vėžio ligą apsigimusių žmonių.

KALTYK IR KITAM PATARU SKAITYTI "NAUJINIENAS" IR "NAUJENAS"

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkš. \$2.50. Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis parašytos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantį žmogus tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėti "Naujienas", tai prašomas peršauti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasysime.

APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui "Naujienos" dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada...

Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga "Naujienu" prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems.

"Naujienos" padės Jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą nežiūrint nuotolių ir bus išlikimu ryšinku visai išeivijai, kovojančiai už savo krašto laisvę.

PRASOME NAUDOTIS PATOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunciu \$22.00. Prašau siuntinėti "Naujienas" kaip Kalėdų dovana metams (pusei metų \$12.00).

VARDAS, PAVARDĖ

NR. IR GATVĖ

MIEŠTAS

VALST.

ZIP CODE

Siuntėjo Pavardė, Vardas

Adresas:

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumes
Skrajojė po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaiviai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemėgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVYNUKES, 34 psl., su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Simankevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Melronis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 8-gos premijuota knyga. Jodo originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eilėtuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išlaikys vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a sound way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

IS MIESTO, KURIAME YRA VEIKIMAS

Nuomų kontrolės klausimas teisme

BERKELEY, Cal. — Praeitą kartą minėjau, jog Berkeley miestas turi savotišką butų nuomos kontrolę, griežtesnę negu prezidento Nixono visoje Amerikoje įvestoji. Mieste, kur tiek daug studentų ir pilna įvairių "svieto lygintojų", pavasarį buvo nubalsuota, jog reikia turėti tokia savotišką butų nuomos kontrolę.

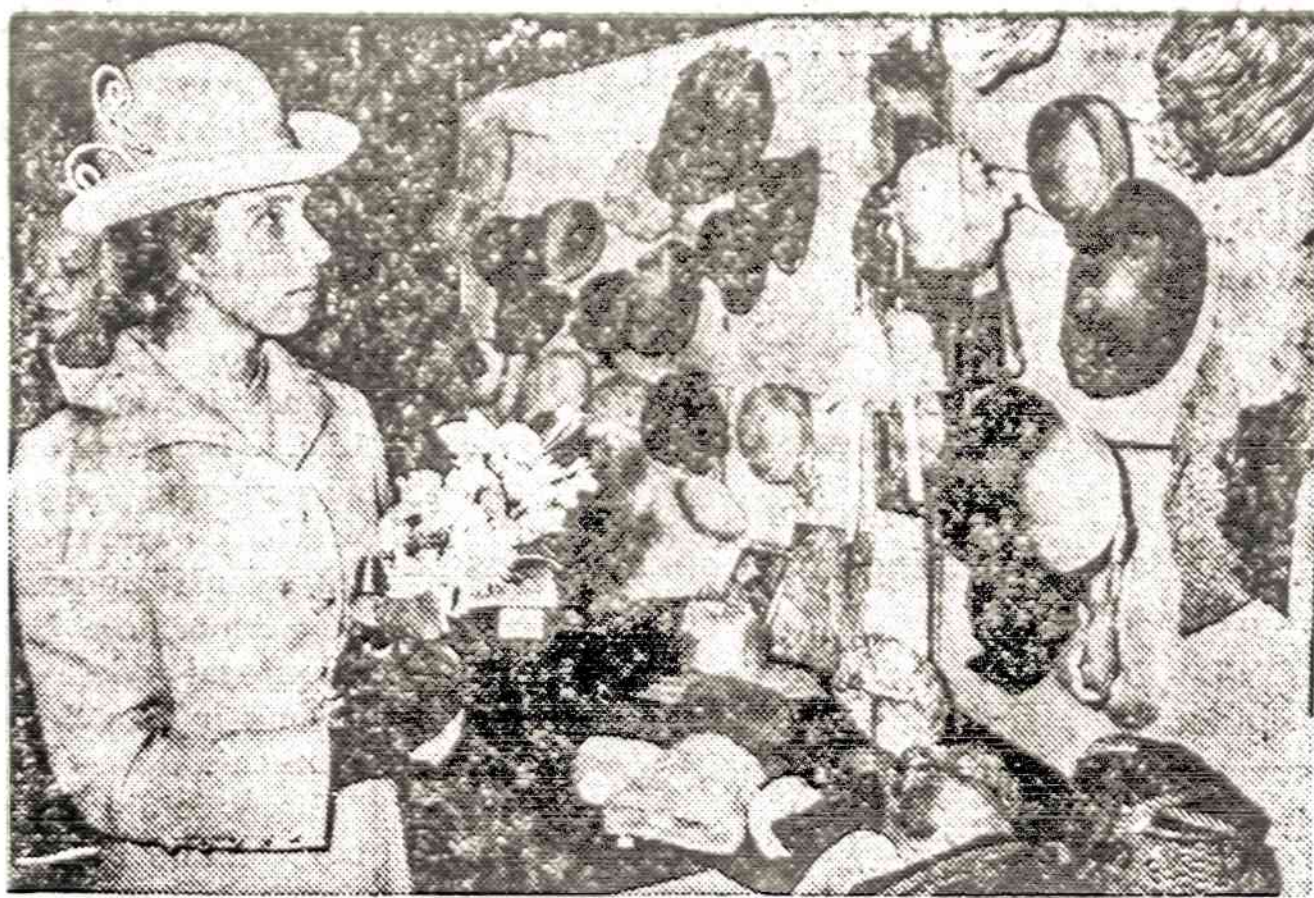
Kontrolė dar tik ant popieriaus, bet jau sulaukė naujų apartamentų statybą. Sausio 23 d. bus renkama nuomų kontrolės komisija. Kandidatuoja 29 asmenys, išrinkti reikės 5. Komisijos nariams iš miesto išduos bus mokama po 50 dolerių už posėdį, bet ne daugiau 2,400 dolerių per metus. Vadinamieji aktyvistai kairieji radikalai jau sutarė vieningai eiti ir rinkimus ir išstatyti kandidatus. Į jų grupę įeina Berkeley BlackCaucus, Studentų radikalų unija, juodieji panteros ir kt.

Rėdų kontrolės komisija, kaip suplanuota, turės teisę nustatyti apartamentų nuomos kainas, spręsti nuomininkų ir savinin-

kų ginčus, tarti lemiamą žodį dėl nuomininko iškraustymo ir panašius klausimus spręsti. Namų savininkai per savo advokatų išklė teisme bylą, siekdamą įrodyti, jog tokios galios nuomų kontrolės komisija yra prieš konstitucijoje numatytas piliečių teises, prieš laisvo biznio iniciatyvą.

Už nuomos kontrolę aktyviai veikė savo agitacijomis net kelios organizacijos, kaip tai: "Fair Rent Committee", "The Berkeley Tenants Organizing Committee", "The Associated Students of the University of California" ir kt. Jos savo keliu siekia, kad teismas atmetų savininkų skundą, siekiantį panaikinti nuomų kontrolę.

Kuo viskas baigsis, ateitis parodys. Viena aišku, jog čia nuolat reikiama naujoviškų veiksmų, siekiančių geresnį gyvenimą pertvarkyti ir įgyvendinti "rojų". Prieš trejetą metų čia buvo pradėjęs veikti nuomininkų streiko komitetas. Per pogrindžio spaudą ir atskiras lapelius nuomininkai buvo raginami nemokėti namų savininkams rendos. Tačiau anoji akcija greitai išblėso, nes nerado tokios paramos, kokia

Britanijos princesė Anne apžiūrėdama Londono madų parodoje išstatytas skrybėlėles

dabar kai kurių miesto tarybos narių teikiama tiems, kurie saukia, jog valdžia priklauso liaudžiai.

Radikalai žengsį toliau

Kai 1971 m. radikalai sudarė koaliciją rinkimais miesto tarybos įvesti savo žmones, jie gavo sveikinimų ir linkėjimų iš toliau ir net iš tokio žymaus asmens, kaip buvęs vyr. Amerikos prokuroras Ramsey Clark. Jis linkėjo Berkeley aktyvistams būti pirmūnais ir parodyti visai Amerikai pavyzdį, kaip galima suorganizuoti visuomenės kontroliuojamą pajėgą policijai. Tegul Mr. Clark ir nekaltėja Berkeley miesto gatvėse demonstruojančių nenuoramų žodžiais, bet jo sveikinimas buvo lyg atsimušęs aidas tų šūkių, jog valdžia turi priklausyti liaudžiai.

Balandžio mėnuo ne už kalnų. Ir vėl bus mieste rinkimai, reikės perrinkti ar naujai išrinkti vėl kelis tarybos narius. Radikalų vadai neabejoja, jog jie laimės. Yra ir kitų balsų, jog tikrai jie laimės. Štai miesto tarybos narys McLaren, respublikonas, pareiškė, jog jis nebekandidatuos, nes nėra vilties jam laimėti. Nubalsavimas įvesti nuomų kontrolę, nubalsavimas atimti pasilūpą įvesti antrinius rinkimus, aiškiai rodo, jog konservatoriai ir nuotalkieji liberalai jau čia esą mažuma.

Miesto tarybos narys McLaren sako, jog užteks balandžio mėnesį išrinkti dar nors vieną radikalą į miesto tarybą ir valdžią bus toks: radikalai dar labiau mažins policijos biudžetą, nusikaltimų skaičius didės ir didės skaičius gerų policininkų atsisakys iš darbo; pramonės ir prekybos įstaigoms ir įmonėms bus pakelti mokesčiai ir tas dar labiau paskatins pramonę iš miesto kelti, o pramonės įmonių išskelavimas iš miesto ir dabar ryškiai pastebimas; miesto valdymui bus pasamdytas menedžeris, kurs imsis nušalinti dabartinius departamentų viršininkus, policijos vadą įskaitytinai.

Mr. McLaren sako, jog studentų tarpe yra labai įtakingas, jiems skirtas dienraštis, bet jis nesiima realiai žvelgti į miesto reikalus, o varo kenksmingą agitaciją.

Keičiasi katalikų pažiūros

Berkeley ribojasi su Oakland miestu, o jame yra katalikų diocelijos centras. Neseniai išėjusiame šios diocelijos laikraštyje rašoma apie davinius, kurie gauti daugiau kaip 600 katalikų apklausinėjus. Paašikėjus nutolimas nuo bažnyčios ir nuodėmingos klaidos:

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

7

Liudėjimas ir planavimas

Tėvelį palaidojus mus visus prisilėgė liudėsys ir pakeitė mūsų planus. Mama šnekojo, kad visiems teks susivaržyti ir prisipausti. Reikės dėti didžiausias pastangas, kad pasistatytų anoję žemėje namus, parduoti šią trobą, persidanginti ir, kaip galima įsikurti. Apie mokslą nešą ko svajoti. Jau visi esame mokytai, o daugiau — pats gyvenimas išmokins. Esą daugybė žmonių, kurie nežino nei "Be", o vienok gyvena. Levis turėsiąs eiti ganyti galvijus svetur, o likusiems bus vienu pilvu mažiau. Uršulė ir Zenis turėsią padėti apdirbti žemę, o aš, Juzis, ganysiąs savo galvijus ir padėsiąs prie kitokių darbų.

Uršulė šnekojo prašmatniau. Ji sakė gausianti turtinę jaunaitę, kuris ateisiąs į mūsų naujuosius namus su pinigais ir būsiąs visiems lyg tėvas. Visi, kiek galėdami, turėsim jam padėti ir gyvensime gražiai.

Aš iš pat mažens, turėjau savo planus. Net palociu savo galvoje buvau susvajojęs. Palocių gražesnę už kasparavičiaus trobą ir mažnę toki, kaip klebonija. Ir sodą su daug obelių, trešrių, vyšnių, slyvų, agrastų ir aviečių, kad visi privalgytume iki soties.

Tėvelis buvo sakes, kad kitais metais leis mane į mokyklą, o jei gerai mokinsiuos, tai po to leis į Palangos gimnaziją. Tas tėvelio pažadas man buvo atidarys platų svajonių lauką ir aš prisvajojau, kad jau esu Palangoje ir dviu mėlsvai pilkos gelumbės švarkelį ir tokios pat spalvos kepuraitę. Aš net drįsau prisilyginti prie Jono Smilgevičiaus ir

1) Prieš penketą metų 61% diocelijos katalikų lankydamę sekmadieniais mišias, o dabar nuosimtis kritęs iki 42%. Visai į bažnyčią neina 22% diocelijos katalikų;

2) 42% nuosimčiai pasisakė, jog nepritaria katalikų bažnyčios dogmai apie popiežiaus neklaidingumą arba visai mažai teskiria dėmesio šiam klausimui;

3) Nemažas procentas nebepaiso bažnyčios įsakymų. 71% pritaria dirbtinei gimdymų kontrolei, o 61% sako, jog skrybys ir naujos persiskyrusių vedbos nesanti nuodėmė;

4) Devyni iš dešimties paklaustųjų atsakė, jog jie tiki, kad diesviškoji dvasia viešpatuoja ir kitų religijų bažnyčiose. Laikraštyje pridėta pastaba, jog toks galvojimas yra klaidingas, nes tik katalikiškoji esanti tikroji Kristaus įsteigtoji bažnyčia.

Laikraščio redaktorius kun. Mangini, vertindamas apklausinėjimo davinį, sako, kad amerikiečiai katalikai panašėja į kitų religijų žmones ir anksčiau juos išskiriusieji brožai dingsta. Amerikiečiai katalikai pradeda religiją prisitaikyti savo reikalsams ir pagal savo išmanymą. Amerikoniškoji katalikybė, kokia ji buvo prieš 1960 metus, dingusi, bet tos visos pakaitos nereiškiančios, jog katalikų bažnyčia išnyks iš Amerikos gyvenimo.

brolių Normantų. Gelumbės švarkeliu dar nepasitenkinau. svajojau, kad siekiu būti daktaru, kaip Kauneckis Kalvarijoje ir gydyti žmones. Oi kiek čia sergančių ir kiek mažą gydytojų!

Nūn mano planai ir pirmesnės svajonės palaidotos drauge su tėveliu. Nūn žinau, kad reiks eiti pas didesnius ūkininkus uždarbiauti arba būti nereikalingu pilvu mamai. Ne, nereikalingu aš negaliu būti! Ir tuč tuojau prisivajojau, kad iš pasakų prisiskaučiau Geniūšą ir liepiau pastatyti naują trobą, kurioje visi patogiai gyvenom, o žemė davė dešimteriopai daugiau derliaus ir nei vienas pilvas nebuvo bereikalingas. Man, mano susvajotas geniūšas duodavo trumpų patitenkinimų, bet kitiems šeimos nariams — nieko.

Varžytynės

Mama pasitarusi su kun. Mažeika suruošė varžytynes tėvelio įrankiams išparduoti. Mažeika paskelbė dieną iš sakyklos ir paraginą žmones dalyvauti.

Mano asmenyje kilo pavydas. "Na ne! neleisiu parduoti visus tėvelio įrankius, neleisiu!" — Galvojau sau viens ir pykau. Apsigalvojęs ir persigalvojęs supratau, kad pasipriešinti negalėjau. Juk mane, bet koks vyras nubloškį į pasienį, kaip žvirblį ir įrankius išsineš. Taigi, mamai nematant pasirinkau du piuklų — rankinį ir dvitraukį obliu, kirvį, du gražtu, strigą ir tris kaltus. Visą tą grobį

lopečiomis užsinešiau ant trobos ir paslėpiau spalioose.

Paskelbtą dieną žmonių, kaip į jomarką suvažiavo. Mūsų priekimis ir pievalė buvo apstatyta vežimais. Atvyko ir kun. Mažeika, kuris ir vadovavo varžytynėms. Buvo parduoti visi įrankiai ir varstotas, beliko tik vienas sulūžęs piuklas ir kaplis kirvis. Net žibintą ir klapčiuką pardavė. Pagaliau vienas apyponis žmogus užsigėdė nupirkti mūsų poletūruotus ir nendrių plėšomis išpintus kreslus — ir tuos mama sutiko parduoti. Kai visus daiktus žmonės išnešė, mūsų troba atrodė daug didesnė ir mes be kliūčių galėjome laiminėti. Kelios dienos vėliau atėjo žmogus ir nupirko mūsų trobą.

Nuobodi žiema

Aną žiemą niekas mūsų troboje nebradėjo, nemeistravo. Kai mama ir Uršulė sustodavo verpusios, būdavo taip tylu, kad ir musės skraidymas nudaudavo lyg bičiū spiečius lek. Visų kvėpavimas ir mamos atodūsiai suskaidindavo mano širdį.

Ir žmonių retai teuzėdavo, jei neimti domėn malūnininko, kuris rūpinosi, kad mes nepritrūktume miltų; Smilgevičių Juozas užėdavo pačerskinti Uršulę; Simonas Grakauskas — pasitarti su mama apie — statybą; Izidorius Dirvanskis atnešė kalendorių ir dar dvi knygučes, o kita sykį atnešė kapli kirvį su naujai priskeltais asmenimis (Dirvanskis buvo geras kalvis). Na, kartais užėdavo ir mūsų praštelis. Jis nepaliovė mums rūpintis iki mūsų išsiskirstymo.

Levis tą žiemą nustojo ejęs į mokyklą, nes gavo tarnybą piemenuku, apie 6 viorštus nuo Al-

sėdžių. Dėl tologo jis ir pas mus tik kartą buvo užjęs.

Statyba naujojoje žemėje

Buvęs šmotaviciaus mokinyš, Simonas Grakauskas apsiėmė pastatyti visus trobesius, jei bus medžiagos. Bet medžiagos buvo negana. Pastatius nedidelę trobą, vargiai beužtektų tvartams.

Mama sakė, kad tvartai galvijams ir jauja javams, svarbiau nei troba. Žmogus rasiąs būdų prisitaikinti prie visokių aplinkybių, o gyvulys — ne. Gyvuliui turim duoti patalpos bei užlaikymą, arba jis taps laukiniu ir, gal, nugais. Taip apsigalvojęs mama nutarė visų pirmą statyti jaują, o po to — tvartus. Trobėlę? — Gal Dievs duos. Taip Simonas Grakauskas su savais darbininkais pastatė jaują, ir į ten, kaip tik stogą uždengė, mes susikraustėme.

Juozas šmotelis

Can a young girl college graduate from the Middle West find happiness in The Peace Corps?

Tune in here: -----

The Peace Corps
Washington, D. C. 20525

☐ Please send me information.
☐ Please send me an application.

Name _____

Address _____

City _____

State _____ Zip Code _____

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisakymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo. Antano Rūko lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJINIŲ ADMINISTRACIJOJE"

SAVE AT
Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanaukas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY
Paid and Compounded QUARTERLY
5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT
NOW INSURED TO \$20,000.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1923 metais

Tel. 421-3070

Ištaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months.	
Other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months.	
Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
tris mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
tris mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytą iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Sunku nuo komunistų ištrukti

Komunistai labai daug laimėtų, jeigu jie nevaržytų žmonių susisiekti. Jeigu jie leistų žmonėms laisvai išvažiuoti ir įvažiuoti į "komunistinį rojų", tai visa "komunizmo" statyba būtų pigesnė. Iš Rusijos ir rusų pavergtų kraštų išvažiuotų visi žmonės, kurie nepatinka tokiai prievartos sistemai, o iš laisvojo pasaulio suvažiuotų "komunistinį rojų" visi, kurie nepatenkinti "kapitalistine" Amerika, Anglija, ir Vokietija. Šie padėtų "statyti socializmą".

Dabar, kada daugelis "statytojų" nėra tikri, kaip ta "statyba" eina, tai "statytojai" negali padėti komunistams "ateities planų" ruošti ir vykdyti. Amerikoje yra didokas skaičius nauja statyba susižavėjusių žmonių, bet jie nėra tikri, ar jie galės iš rusų valdomų sričių išvažiuoti. Vilnius Andriulis, pavyzdžiui, tiki ten einančia socializmo statyba, jis galėtų prie jos prisidėti, bet jis nėra tikras, ar jis galės iš "tarybinės" Lietuvos išvažiuoti. Amerikoje vienas širdies priepuolis jį kerta po kito, be dirbdamas Amerikos išnaudotojams, jis ir vienos akies neteko, galėtų, rodos, nuvažiuoti į "tarybinę" Lietuvą ir ten baigti dienas, bet nevažiuoja. Ten ir gydytojai būtų geresni, kaip jis Vilnyje rašo, ten ir priežiūra būtų patikimesnė, negu Chicagoje Kristaus šalininkų ligoninėje, pagaliau ten jam nieko nereikėtų mokėti, kaip nemoka kiti partijos nariai.

Andriulis nevažiuoja į "tarybinę" Lietuvą vien tik todėl, kad niekas jam negali garantuoti, ar vėliau rusai jį išleis iš tos ideališkos santvarkos. Jeigu būtų buvusi tokia garantija, tai ir Prūsėka ant senatvės ten būtų nuvažiavęs. Leidimas žmonėms įvažiuoti ir išvažiuoti žymiai papigintų visą "socializmo" statybą. Tie žmonės, kurie dabar saugo norinčius išvažiuoti, galėtų dirbti naudingą ir kūrybinį darbą, tuo tarpu dabar juos reikia penėti visai be reikalo.

Uždraudimas išvažiuoti kelia ir kitą rusams labai nemalonų dalyką; jie savo pajaukai pastato. Nieko nėra juokingesnio, kaip neleisti žmonėms išvažiuoti iš "komunistinio rojaus". Juokinga, nes rusai vis vien nepajėgia kelio pastoti. Žmonės ne tik bėga iš to "rojaus", bet jie pajėgia apgauti pačias ištikimiausias sargybas.

Teisybė, Simui Kudirkai ir Simokaičiams nepavyko pabėgti, bet Brazinskai vis dėlto išskrido. Niekas iš rusų tiek skanaus juoko neturėjo ir neturi, kiek turi turkai. Rusai kaltino Brazinskus žiauriausiais nusikaltimais, bet

VLIKO VALDYBOS APYSKAITINIS PRANEŠIMAS

(Tęsinys)

Visa ši veikla į svetimuosius davė konkrečių rezultatų. Į VLIKą dabar nuolatosis kreipiasi, prašydami informacijos, spaudos atstovai, organizacijos ir pavieniai asmenys.

kai reikia turkų teisėjams tuos nusikaltimus įrodyti, tai įrodymų ir nėra. Bet dar juokingesnėn būklėn rusus padėjo Jonas Morkūnas.

Rusai parinko visą šimtą pačių geriausių, darbščiausių ir patikimiausių inžinierių. Sovietų Sąjungoje jie vadovauja svarbiai valstybinei pramonei, gauna dideles algas ir turi daugelį privilegijų, kurias turi tiksliai aukšti partijos nariai ir policijos majorai ir pulkininkai. Tie inžinieriai buvo išvežti kelioms dienoms į pačią neturtinčiausią Europos valstybę — Italiją. Jeigu juos būtų atvežę į kapitalistinę ir turtingą Ameriką, tai vienas kitas būtų galėjęs būti sužavėtas. Bet Italijoje sovietų inžinieriams neturėtų būti jokio noro pasilikti.

Italijon kelioms dienoms buvo išvežti patys patikimiausi ir pasižymėjusieji komunistai. Juos lydėjo Italijos gyvenimą pažįstantieji Maskvos palydovai, o saugojo didžiausią patyrimą turintieji sovietų policijos agentai. Jeigu būtų kritęs bent koks įtarimo šešėlis, nei vienas inžinierius nebūtų vežtas į Italiją. Rusai buvo įsitikinę, kad 45 metų inžinierius Jonas Morkūnas, Liongino sūnus, buvo geras partijos narys ir patikimas specialistas. Jis buvo elektronikos specialistas, gamino labai jautrias dalis sovietų raketiniams soviniams. Jis buvo vienas geriausių visoje "tarybinėje" Lietuvoje, pralenkė visus bendradarbius ir išpildė visus planus ne tik su kaupu, bet su dideliais priekapijais. Morkūnas, kartu su kitais sovietų inžinieriais, buvo nuvežtas didžiausiu aerofloto lėktuvu į Milaną. Ten apžiūrėjo miestą ir greta esančias italų dirbtuves. Šių metų spalio 15 dieną visa ištikimiausių šimtinė pasiekė Genovą. Sovietų specialistai turėjo apžiūrėti šį svarbų italų prekybos bei pramonės centrą ir vėl grįžti į Rusiją. Rusų emigrantų laikraštis deda šitokią žurnalisto Aleksiejaus Rostovo aprašymą:

"Morkūnas suprato, kad Genova yra paskutinė proga atsikratyti grupių vadovų ir kitų čekistų. Vėlai vakare, kada kambario draugai sumigo, jis paskubomis apsirėngė, pasiėmė valizėlę ir ant pirštų išėjo į koridorių ir į gatvę, praeidamas pro snūduriuojantį naktinį šveicorių. Praleidęs naktį miesto sode, ryte jis nuėjo į miesto policiją, bet jam dar neatėjus į policiją, grupės vadovas jau paskambino į dingusių žmonių biurą, kad jam padėtų surasti prapūlusį turistą. Morkūnas pranešė policijai, kad gyvenimas tiesis, kurie pažino nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, nepakeliamas. Bepasakodamas apie savo žmoną ir 10 metų dukrą, Morkūnas apsišė. Užklauskė Romos. Iš ten telefonu pranešė, kad Morkūnui duota politinio pabėgėlio globa Italijoje. Dienos metu jį saugomą išvežė į Triesto stovyklą, kad sovietų agentai nebandytų jo pagrobti. Jis kreipėsi į JAV konsulą, prašydamas vizos. Jis norėtų dirbti elektroninėje Amerikos pramonėje ir pranešti amerikiečiams įdomių duomenų apie elektroninių ginklų įtaisymus. (Novoje Ruskoje Slovo, lapkr. 19 d., 7 psl.).

Amerika nedraudžia žmonėms išvažiuoti, o jie veržėte veržiasi į šį kraštą. Rusai draudžia išvažiuoti, bet jie nepajėgia jų sulaukyti. Nieko nepadeda ir laikomi įkaitai.

pateiktom žiniom. Šio žymiai padidėjusio dėmesio papildomais pavyzdžiais galėtų taip pat būti ryšiai su Studijų Centru Belgijoje, kontaktas su armėnų jaunimo komitetu ir t. t.

VLIKui talkininkavo jo igaliotiniai. K. Lapšys Australijoje buvo ypatingai aktyvus. Jiems talkininkavo vietiniai Liet. Bendruomenės skyriai ar pavieniai asmenys. VLIKo veikla į svetimuosius koncentravosi užjūriuose, nes šiaurinėje Amerikoje šį darbą labai sėkmingai vykdė ALTA, JAV LB-nės ir Kanados lietuvių visuomenė.

Šioje vietoje pažymėtini darbai dokumentacijos srityje: Genocido studijos pabaigimas užtruko dėl vieno redaktorių ligos. Rusų — Vokiečių Samoksls prieš Lietuvą Dokumentinės Istorijos leidinys spausdė jau sulaužytas ir pasirodys labai artimoje ateityje.

Mūsų byla yra ta pati kaip ir Estijos bei Latvijos nepriklausomybės atstatymo reikalas. Jau vien dėl to, VLIKo santykiai su šiais mūsų kaimynais yra išimtinai ir turi būti glaudūs. Tai seniai pripažinta; pabaltiečiai bendradarbiavo įvairiomis progomis, atskirais atvejais, pasiekta gražių rezultatų. Iš kitos pusės, tačiau, aišku, kad tas bendradarbiavimas nėra pakankamai glaudus, kad jo vaisiai neatitinka visų pabaltiečių užsienyje galimą gauti ir svorį. Tikslu tą padėti pataisyti, VLIKo pirmininkas kelis kartus buvo susitikęs su latvių ir estų organizacijų atstovais.

Šių pasitarimų išdavoje, pabaltiečių laisvinimo organizacijų centriniams vykdymieji komitetai ar valdybos buvo susirinkę šių metų lapkr. 18 dieną New Yorke ir sutarė savo tolimosio bendradarbiavimo reikalą bei būdą tikslu:

a) pabrėžti Pabaltijo tautų istorinį draugiskumą;
b) veiksmingiau padėti estų, latvių ir lietuvių tautoms išsivaduoti iš sovietiškos rusų okupacijos;

c) dirbti visiems sutarus, Latvijos, Estijos ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo labui, kad Lietuva, Latvija ir Estija ir vėl galėtų vykdyti savo negincijamą apsisprendimą gyventi nepriklausomą gyvenimą.

Šių uždavinių siekdamas, aukščiau susitarusios valdybos koordinuos savo žygius, keis informaciją apie padėtį tėvynėje ir pabaltiečių veiklą išsivijoje, darys žygių, kad veiklą būtų įkurtas bendras pa-

Apollo 17 kelionės vadas astronautas, kapitonas Eugene Cernan.

baltiečių informacijos centras. sustokime ALT-os sostinėje Čikagoje. Sekdama seną tradiciją ALTA JAV-bėse dirba didžiąją laisvinimo darbo dalį. Taip nuo seno buvo, taip sutarta, taip ir turi būti. Su ALTA ir jos energinga vadovybe, Valdyba glaudžiai bendradarbiavo ar tai perduodama jai gautą informaciją, ar kartu lankantis JAV-bių įstaigose. Malonu matyti ir šiame seime šios organizacijos atstovus.

Tuo tarpu dėl Tarybos tiek. (Bus daugiau)

PASKELBTI GALUTINI RINKIMŲ REZULTATAI

Lapkričio 30 dienos paskelbimu, svarbiausiųjų pareigūnų rinkimų rezultatai — gautų balsų skaičiai yra tokie:

į prezidentus balsų gavo: Nixon (R) 2,788,179; McGovern (D) 1,913,472; Fischer (Soc. Lab.) 12,344; Hall (komunistų) 4,541; įrašytų 5,726.

į Senatą: Percy (R) 2,867,078; Pucinski (D) 1,821,031; Gross (Soc. Lab.) 13,384; Becchetti (komunistų) 6,103; įrašytų balsų 784.

į gubernatorių: Walker (D) 2,371,303; Ogilvie (R) 2,293,809; La Rorest (Social. Lab.) 7,966; Flory (komunistų) 4,592; įrašytų 1,124.

Tačiau gautų balsų skaičiumi visus ir net patį prez. R. Nixon pralenkė perrinktas general prokuroras (respublikonas) William Scott, gavęs 2,898,198 balsus, tai yra 110,000 balsų daugiau negu Nixonas.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIKULIS

M. GUDELIS

POVILAS MILERIS

(Biografijos bruožai)

Juozas Smotelis Povilą Milerį dar anksčiau pažino, kai jiedu abu veikė šimtmečio pradžioje Chicagoje buvusioje socialistų demokratų sąjungoje. Jau tais laikais Povilas rūpinosi Lietuvos laisve ir dirbo su tomis organizacijomis, kurios siekė Lietuvos nepriklausomybės ir norėjo padėti žmonėms įvesti demokratinę santvarką, garantuojančią pačias pagrindines žmogaus teises.

Juozė Gulbinienė kartu su Povilu ir Petronėle Mileriais ne tik dainavo tuose pačiuose choruose, bet priklausė toms pačioms vaidybos grupėm ir vadinamiesiems dramų rateliams. Gulbinienė ne tik pati vaidino, bet su Mileriais ji buvo susidraugavusi. Kaip vieno, taip antro gyvenimą ir rūpesčius ji labai gerai žinojo, nes kartu su jais dainavo, vaidino ir renginius ruošė.

Povilą gerai pažino Chicago Lietuvos Auditorijos direktoriai, nes jis ilgus metus dirbo Auditorijos administracijoje ir rūpinosi šiuo svarbiu lietuviško gyvenimo centru. Apie Povilą pasakojo Juozas Balčiūnas, J. Jacka, Petras Kenutis ir kiti.

Apie Povilą daug idomių dalykų pasakojo ir Povilo brolis Danielius Mileris, kuris paskutiniaisiais metais gyveno Wisconsin. Danielius papasakojo apie Povilo jaunatvę, gimtinę kaimą ir vadinamus

Milerio gimines, kurių Lietuvoje nebuvo, bet kurių Amerikoje atsirado gana daug.

Visiems, suteikiusiems žinių apie Povilą, esu nuoširdžiai dėkingas. Be jų, nebūčiau galėjęs paruošti šio rašinio apie veiklą ir energingą mūsų tautiečių.

TEKO PERŽIŪRĖTI DAUG DOKUMENTŲ

Povilas Mileris turėjo didoką pluoštą įvairių dokumentų, laikraščių ir žurnalų iškarpy, rašytų pastabų ir kelias dešes įvairiausių laišku. Petronėlė leido man visais dokumentais pasinaudoti šiai biografijai paruošti.

Teko praleisti daug vakarų, kol visus perverčiau ir peržiūrėjau. Pasinaudojau ne viena laiško ir rašinio ištrauka šioms biografijos bruožams ruošti.

Apdorojęs surinktą medžiagą priėjau išvados, kad aš galėsiu duoti tiksliai kelis Povilo biografijos bruožus. Teko jį pažinti 30 metų, teko su juo dirbti įvairius organizacinius darbus, bet nepažinau jo pakankamai, kad galėčiau paruošti pilną Povilo Milerio biografiją. Jaučiu, kad yra spragų, kurių aš nežinau.

Jeigu būčiau turėjęs progos apklausti didesnį būrį velionies pažįstamų, tai šis darbas būtų išjęs pilnesnis. Laiko stoka neleidžia kruopščiau prie paties darbo prisėsti. Be to, gali reikėti taip susiklostyti, kad gali nebūti progos ir paruoštas žinias paskelbti, todėl ir nutariau turimus duomenis skelbti.

Jeigu pasitaikytų klaidų arba netikslumų, tai būtų dėkingas velionio pažįstamiems už patikslinimus.

POVILAS GIMTASIS KRASTAS

Povilas Mileris sakydavo, kad jis yra kilęs iš Kruopių, bet taip nebuvo. Kruopius jis pasirinkdavo, kad žmogus, šiaurinės Lietuvos nežinantis, galėtų maždaug orientuotis, iš kur jis buvo kilęs.

Jeigu Kruopiai nieko kalbančiam žmogui nepasakydavo, tada Povilas pridėdavo, kad jis nuo šakynos. Jeigu ir šakyna kalbančiam žmogui buvo negirdėta, tai tada Povilas pasakydavo, kad jis yra kilęs nuo Mažeikių.

Tikrumoje, Kruopiai stovėjo ant kelio, einančio iš Gruzdžių, per šakyną į Akmenę, į Mažeikius. Kruopiai buvo priskirti prie Mažeikių apskritys. Apskritis aiški, bet valstius ne toks aiškus. Patys kruopiečiai nesutaria dėl valstiaus, Patys Povilas sakydavo, kad Kruopiai priklausė prie Vieksnių valstiaus. Jis pats eidavęs į Vieksnius, pažinęs jaunus Biržiškus, su jais susitikdavęs, todėl jis kurį laiką manęs, kad Kruopiai priklausė prie Vieksnių.

Kitiems atrodė, kad Kruopiai priklausė prie Ylakių valstiaus, bet tai buvo ne tiesa. Pačioje Lietuvos nepriklausomybės pradžioje Kruopiai buvo priskirti prie Sedos valstiaus.

Povilas Mileris buvo kilęs ne iš pačių Kruopių, bet iš kaimelio, esančio visai netoli Kruopių. Tas kaimelis vadinosi Kalne-

liai. Jokio didelio kalno ten nebuvo, tiksliai pakiliosios kalvos, bet žmonės tą kaimą vadino Kalneliais.

Iš Kruopių į vakarus išeina du keliai. Vienas eina į Akmenę ir Mažeikius, o vėliau nuveda į Vieksnius, o antrasis eina į Papilę. Už poros kilometrų jis skyla į dvi šakas. Viena šaka pasuka į Kuršėnus. Tarp šių dviejų kelių, iš Kruopių einančių į vakarus, amžius stovėjo Kalneliai.

Už Kalnelių, važiuojant Akmenės keliu, stovi Kanteikių kaimas. Patraukus antruoju keliu, einančiu į pietus ir Papilę, stovi Mergeliučių kaimas. Pavažiavus kairiaja šio kelio šaka, privažiوسي šventupio ir visą eilę kitų senų lietuviškų kaimų.

Išeina iš Kruopių, bet jau gerokai pavaziavus Akmenės keliu, viena kelio šaka suka į šiaurę, į Latvijos rubežius. Praeina jis per Gembutę, o vėliau suka į šapnagę. Netoli toje pačioje kelio pusėje yra Liepkelio. Nuo Mergeliučių į pietus guli Gerviai. Į rytus nuo Kruopių stovėjo Vilkaičiai, Laumenai, Kiškaičiai, Stungiai ir kiti kaimai. Dar toliau yra Girkančių giria. Visuose tuose kaimuose buvo tolimesnių ir artimesnių giminių. Tėvai nuvažiuodavo į šiuos kaimus ir aplankydavo tetas ir dėdėnus.

KALNELIŲ SODYBOS

Kalneliai buvo tarp dviejų kelių, einančių į vakarus nuo Kruopių, tarp Kanteikių ir Mergeliučių kaimų. Kalnelių žemė buvo gera, bet jos nedaug. Mažos šeimos galė-

davo pramisti, bet kai vaikai suaugdavo, tai turėjo duonos kitur ieškoti.

Povilo Milerio tėvas Juozas Mileris Kalnelių kaime turėjo tris dešimties žemės. Jis vadinosi Juozas Maliorius. Visi tėvo giminės vadinosi Malioriais, Povilas atvažiavęs į Ameriką, Malioriaus pavardę pakeitė į Milerio pavardę. Milerį lengviau ištart, užrašyti, negu Maliorių. Iš kur jis gavo Malioriaus pavardę — sunku būtų pasakyti. Matyti, kad tėvai senais laikais buvo amatininkai, maliaiva dažė namus, todėl Malioriais ir pasivadino.

Be trijų dešimties žemės, Malioriai turėjo grincią ir gyvulių tvartą. Gyvenamas namas buvo nedidelis, trijų kambarių. Buvo grincia, priemenė ir kamaraitė. Gyvulių tvartas taip pat buvo nedidelis, nes turint tris dešimties žemės negalima laikyti daug galvijų. Nėra vietos, kur juos ganyti, nėra iš kur ir pašaro jiems pasigaminti.

Šalia trobelės buvo darželis ir dažas. Darželyje augo gėlės, o daržė būdavo įvairiausių daržovių, kurios dideli šeimai buvo reikalingos.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENA"

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepias skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlöck 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir šeštadienį uždarytas.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6192 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepias, skambinti MI 2-0901.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIŪNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6192 So. Kedzie Ave., WA 5-2670.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-9225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popietį. Ketvirtadienį ir šeštadienį
nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį ir šeštadienį 9-12 val. vak.
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatliepias, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

**BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE". — TURI GERAI
PASISEKIMĄ BIZNYJE**

Anglijos naujienos

Demonstracija už Europos laisvę

Lapkričio 4 d. British League for European Freedom suruošė Londone didžiulę demonstraciją. Spėjama, kad demonstracijoje dalyvavo apie trijų tūkstančių žmonių minia. Žmonės rinkosi Hyde Park, kur kalbėjo tos organizacijos vadovybė ir įvairių tautybių atstovai. Lietuvių atstovas savo pasisakyme apžvalgė žmonių padėtį komunistų okupuotoj Lietuvoje ir priminė paskutiniuosius įvykius Kaune. Taip pat paaiškino ko komunistinė Rusija nori pasiekti Europos saugumo konferencijoje. Pasi-
baigus kalboms, eisena pajudėjo iš Hyde Park ir tvarkingai nužygiavo prie Nežinomojo kareivio kapo. Čia pagerbė komunistų nužudytus 94 milijonus nekaltų žmonių ir padėjo vainiką su atitinkamu užrašu. Vėliau vyko viešas susirinkimas Centriniėje salėje, netoli Parlamento rūmų. Pabaigoje buvo priimta rezoliucija, kurią įteikė Britanijos ministrų pirmininkui.

Lapkričio 4 d. Derbyje buvo paminėta Anglijos lietuvių skautų 25 metų įsikūrimo sukaktis. Dalyvavo apie šimtinė svečių, tame skaičiuje daug skautų rėmėjų.

GRADINSKAS

GRUNDIG
HI-FI STEREO
SU 24 GARSIAKALBIAIS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapinės gėlės

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKU

GELES VISOMIS PROGOMIS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WILbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEmlöck 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikletės Ispūdziai oku-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminow, A KISS IN THE DARK. Pikantiški ir intymūs nuotykių
aprakymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gryva kalba, gražiai išleista.
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasikinės poemos "Metai" poeto
Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK v. t.
tauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją
211 psl. Kaina \$3.00. Kietas viršelis \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį su
pinigine perlaida.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, ILL. 60604

liau vyko pasikalbėjimas tėvy-
nės laisvinimo klausimais.

Lapkričio 20 d. Anglija iš-
leido kompleksą sukaktuvinių
pašto ženklų. Jie yra skirti pa-
minėti karališkos poros 25 m.
vedybę sukaktį. Komplektą
sudaro du pašto ženklai 3 ir 20
penų vertės. Vaizduose dabartinė
Anglijos karalienė Elzbieta II ir
jos vyras Pilypas. Pirmąją dieną
ženklai buvo nuvertinti specialiu
štampu. Panašius ženklus išlei-
džia ir Britų bendruomenės ko-
lonijos. Skačiuojama, kad viso
bus išleista 78 sukaktuvinių
pašto ženklai.

Anglijos spauda rašo, kad
karališkųjų sukaktuvinių proga
bus išleista keletas komplektų
įvairaus metalo monetų. Kom-
plektą sudarys 6 monetos. Stam-
biausia moneta bus 7 kampų su
karališkos poros atvaizdais. Se-
kančios monetos bus apvalios
formos, kurios yra skirtos po vie-
nų visiems 5 karališkos poros
vaikams. Paskutinė moneta yra
pati mažiausia ir joje iškalta
karalienės šuns Corgi galva.
Komplektus galima užsisakyti
iš anksto ir jie kainuos: Sida-
brinis — 26 svarus; sidabro ir
aukso mišinys — 38 sv.; auksinis
— 215 sv. Platinos komplekto
kaina dar nepaskelbta. Šitos mo-
nėtos neturės perkamosios gė-
lios ir jos nebus teisėtai mokej-
mo priemonė. Jos yra skirtamos
muziejams, pinigų rinkėjams ir
p. Pas pinigų rinkėjus jau pasi-
rodė sukaktuvinė sidabrinė kro-
na (crown), kuri kainuoja 40
penų.

V. Vytenietis

Lietuviškos Kalėdos
Mokslo ir Pramonės muziejui
ketvirtadienį gruodžio 7 d.

Mokslo ir Pramonės muziejus
savo kalėdinių parengimų biu-
letenyje praneša:
Lietuvos kalėdiniai papročiai
bus parodyti ketvirtadienį, gru-
odžio 7 d. per 81-jį metinį festi-
valį, pavadinata "Kalėdos api-
nui pasauli".
Muziejus didžiojoje auditori-
joje 7:30 valandą vakaro bus pa-
teiktas dviejų aktų vaidinimas,
dramatizuojantis Kalėdų vakaro
ir Kalėdų dienos papročius Lie-
tuvoje.

Vaidinimo autorė yra Mrs. Pe-
tras Daužvardis, 6147 S. Ar-
tesian, Chicago. Mrs. Daužvardis
yra Lietuvos general. konsule
Chicagoje, taip pat šių lietuviš-
kų parengimų muziejuje pirmi-
ninkė.
Vaidinimą atliks Lietuvos Vy-
zoliui, 3408 W. 95th St., Ever-

green Park; Mrs. Cecilija Matul,
gyv. 1631 S. 48th St., Cicero;
ir Mrs. Helen Pius, 4408 South
Talmán, Chicago.

Kitas dėmesio dalykas bus
lietuviška Kalėdų eglutė, papuo-
šta rankų darbo šiaudiniukais ir
dekoracijomis, kurias tvarko
Mrs. Vanda Radavich, 12237 S.
Peoria, Chicago. Eglutė stovi iš-
tisoje įvairių tautų 23 eglučių
giriųje, supančioje muziejus
didžiąją salę.

Vakare lankytojai galės ra-
gauti tradicinių lietuviškų kalė-
dinių pietų, kurie bus patiekti
nuo 5 iki 8 val. vakaro muzie-
jaus valgykloje.

Įėjimas ir automobilio pasista-
tymas apvieštoje muziejus aik-
štėje yra nemokamai.

LEGISLATORIŲ ALGOS

Abejų partijų — respubliko-
nų ir demokratų atstovai Ili-
nojaus legislatorų, Springfielde su-
tartinai ruošia planą, pradedant
ateinančiais naujais metais,
žymiai pakelti algas valdinin-
kams ir sau.

Plane numatyta 78-tos asam-
blėjos (seimo) nariams pridėti
po \$32 kiekvieną dieną asamblė-
jos posėdžių metu. Tas priedas
skiriamas apsimokėti už valgi-
rų nakvynę Springfielde. Kada-
gi legislatorius atstovai posė-
džiauja per metus po daugiau
kaip 100 dienų, tai prideda le-
gislatoriai gaus nemažiau kaip
po \$3,000 metams. Kiekvienas
legislatorius dabar gauna po
\$17,000 metinės algos ir po
\$6,000 metams ofiso išlaikymo
išlaidoms ir dar po 15 centų
nuo kiekvienos mylios važinė-
jant į ir iš Springfieldo.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Ervilko Draugis Klubas prieš-
metinis susirinkimas įvyks trečiadi-
nį, gruodžio 6 d. 8:00 val. vak. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai
ir narės prašomi dalyvauti gausiai,
nes bus daug svarbių reikalų aptarti,
taipgi bus renkama 1973 metų valdy-
ba. Po susirinkimo bus skanių užkan-
džių. Nut. rašt.

— Brighton Parko Lietuvių Moterų
Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks
ketvirtadienį, gruodžio 7 d. 8 val. vak.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai
ir narės prašomi dalyvauti gausiai,
nes bus daug svarbių reikalų aptarti ir
bus renkama 1973 metų valdyba. Po
susirinkimo bus vaišės. Nut. rašt.

— Joniškėčių Labdarėbės ir Kultū-
ros klubo priešmetinis susirinkimas
įvyks gruodžio 5 d. 8 val. vak. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai
ir narės prašomi gausiai susirinkti,
nes bus renkama 1973 m. valdyba ir
yra kitų reikalų aptarti. Po susirin-
kimo bus vaišės. A. K.

A. + A.

WALTER R. TURULIS

Gyv. R. R. 2, Kouts, Ind.

Mirė 1972 m. gruodžio 1 dieną, po pietų, sulaukęs 87 metų am-
žiaus. Gimęs Lietuvoje.
Paliko našlė: Anukos Walter, gyv. Gary, Ind.; du broliai: Char-
les, gyvenantis Bellflower, Cal., ir John, gyv. Fullerton, Cal., ir dau-
gelis kitų giminų, draugų bei pažįstamų.
Kūnas pašarvotas Kosanky Bros., Funeral Home, esančioje 105
East Indiana Avenue, Kouts, Indiana.

Pirmadienį, gruodžio 4 dieną 10:00 val. ryto Gary Sv. Kazimiero
katalikų bažnyčioje, kun. Ignas Urbonas atnašuos maldas už vėliomę
sielą o po gedulingų maldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių
kapinėse.

Visi a. a. Walter B. Turulio giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
taravimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Anukos, broliai ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorius Kosanky Brothers.

A. + A.

AGNES STONIS

Pagal tėvus Montvidas

Mirė 1972 m. gruodžio mėn. 2 dieną, 10:00 val. ryto. Gimusi Lie-
tuvoje, Tauragės apskr.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko našlė: dukterė Ann Martin, žentas Stanley, sūnus Jonas,
marti Virginia, 11 anūkų, 11 proanūkų.

Lietuvoje liko sesuo, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Litua-
nica Avenue.

Antradienį, gruodžio 5 dieną 1:00 val. po pietų bus lydimas iš kop-
lyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Agnes Stonis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį pataravimą
ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukterė, sūnus, žentas, marti, anūakai ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKŠČIONIUI

Jei tada jūs būdami piktais, mokate duoti geras dovanas savo vai-
kams: kaip toli labiausiai Jėzus iš dangaus duos įvairių Dvasių
Jiems, kurie jį prašo. Luko 11:13.

Jei būtų galima atvesti visus Dievui pasiuntusius žmones prie tokio
stovio, kur sukčiausias gyvenimo siekis ir visas maldų svarbumas būtų pe-
linkės prašyti Viešpaties daugiau šventosios dvasios, tiesos dvasios. Kristaus
dvasios, sveiko proto dvasios, kokią tada palaimą gautų visi! Jeigu jie visi
nepaliautai siųstų Dievui tokią prašymą iki rytmio, tada ištikro išmeltų
sau geistinė palaima. Dėlto Viešpaties ir apreiškė save savo žmonėms, nes
norėjo duoti jiems tą palaimą; bet jei kas dar nemoka įvertinti ir netruksta
tos palaimos, tam jis neduoda.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gavsite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKONOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1005

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-2123
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6677
11028 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

CICERO

Lietuvių bizniai ir lietuviai
biznieriiai

Tai mano surinktas antras Cicero lietuvių biznierių sąrašas. Jei kurių nesumėčiau, prašau dovanoti ir nemanykite, kad tai buvo padaryta iš blogos valios.

11th Street ir 9th Ave kampas, 1139 nr. P. Griauzdės maisto ir spaudos sandėlis; 1417 A. A. Tamoliūnų užeiga; sūnaus tvarkingai veda savo tėvo palikimą — užeigą.

1501 — 49th Ave. — veterinarijos gydytojas J. Lescekas. 1500 — 49th Ave. — nuo senų laikų žinoma užeiga; nauji savininkai Teresė ir Jurgis Pekiai.

4830 West 15th St. — S. S. Dundų užeiga — Vienybės vardo klubas.

1536-38 — 49th Ave. — maisto parduotuvė, savininkas J. Butvilas.

1405-7 — 49th Court — daktarai Atkočiūnas ir F. Kaunas.

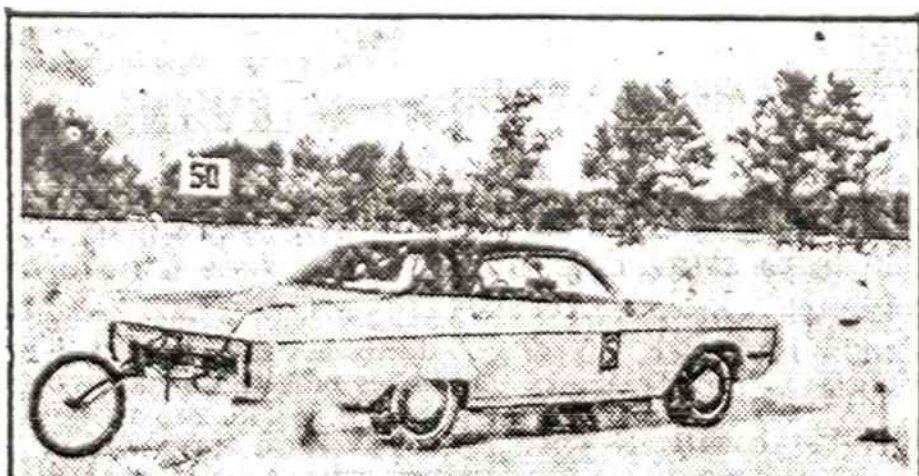
1416 — 49th Ct. — Putrimo maisto parduotuvė.

1442 — 49th Ct. — J. Budriko užeiga — svetainė.

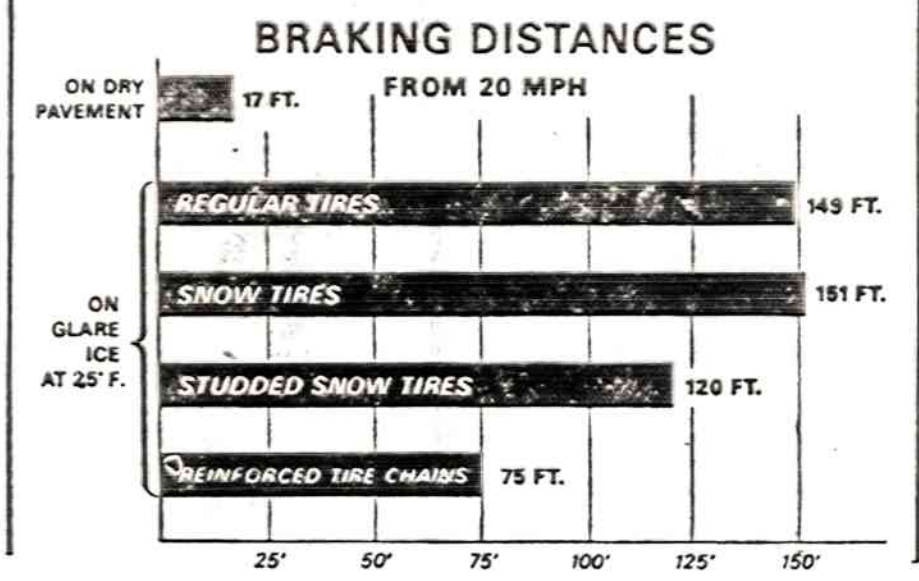
1434 — 49th Ct. — V. F. W. (veteranų) 115 Post, nuosavas namas, svetainė; narių sudėtis mišri.

1500 — 49th Ct. Sv. Antano parapijos mokykla.

1547 — 49th Ct. — Grant Fuel Co., savininkas Adomas Bernadišius. Sūnus ir žentas.

A test car brakes to a stop on glare ice during the National Safety Council's winter driving test program. Stopping ability of various types of tires, tire chains and other equipment are evaluated in the annual test program.

Nacionalinė Saugumo Taryba įspėja automobilistus, kad žiemą reikia ypatingai atsargiai važinėti. Pridedamoje lentelėje parodoma, kokį atstumą mašina nušliaužia stabdant ant sauso kelio ir kelių ant ledo su paprastomis ar sniego padangomis, ar su rėžiais ant ratų.

5000 West 16th St. — Lietuvių vaistinė — Community Pharmacy.

Priešmetinis susirinkimas

SLA 301 kuopos susirinkimas bus pirmąjį trečiadienį gruodžio 6 d. 7:30 val. vak. Liberty svetainėje. Nariai ir narės būkite šiame susirinkime ir ruoškitės sekantiems metams. Geri sumanymai ir šviesi ateitis te-

lydi mus ateinančiais metais ir vienybė težiū tarpe mūsų.

Kaip jau minėjau, sekite spaudą, nes išskleisite savo spaudoje pareikšti savo nuomonę, rašykite; mūsų spauda žinių iš mūsų gyvenimo yra reikalinga. Mūsų gyvenimas yra gana margas ir vertas verda, taigi ir naujienų netruksta. Trūksta tik kas parašytų savo laikraščiu.

Būkite atviri, būkite lietuviai, nepakantą šalin iš mūsų tarpo, vienybėje galybė! Sulaukime švenčių su šypsena veiduose, paduokime vieni kitiems rankas.

Praktiškas patarimas: Vieši sveikinimai per savo spaudą yra geras dalykas, vienas kitas doleris savo laikraščiu kad ir didžiųjų metinių švenčių proga. Cicero D.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Chicagos mokyklos gali sutaupyti \$46 milijonus

Gubernatoriaus raportas rodo, kad Chicagos viešosios mokyklos, išlyginus jų operacijas, gali sutaupyti per metus po \$46 milijonus. Visos Illinois valstijos mokyklos galinčios per metus sutaupyti po \$240 milijonų. Tokios išvados padarytos ištyrus mokyklų operacijas 137 distriktuose.

Gage Parko mokykloje

Chicagos meras Daley prižadėjo grupei baltųjų tėvų sudaryti jiems progą pasimatyti su mokyklų superintendentu James Redmondu ir policijos superintendentu James Colinsku. Kun. Francis Lawlor, 15-to wardo aldermanas, atlydėjęs baltųjų grupę pas merą Daley, pareiškė, kad baltųjų mokinių tėvai pageidauja pasimatymo su minėtais superintendantais. Visų neramumų priežastis Gage Parko mokykloje yra ta, kad ten mokinių skaičius yra pasidaręs per didelis ir baltieji reikalauja, kad dalis juodųjų mokinių būtų perkelta kitur.

Kiek kainuoja švara

Chicagos universiteto ekonomistų apskaičiavimu, vidutinė iš 4 narių šeima Chicagoje turės per metus sumokėti po \$300 už švaresnį vandenį, orą ir apilinką.

Aldermanai reikalauja padidinti algas

Praeitą mėnesį 42 iš 50 aldermanų pasirašė pasiūlymą, kad jiems išlaidoms skirtos sumos

SKAITYK FATS IR PARAGINŲ KIZUS SKAITYTI NAUJIEŲS

būtų pakeltos iki \$10,000, o jų asistentams algos iki \$12,000 metams. Aldermanai reikalauja jiems algas sulaužyti su seimo (legislaturai) atstovų algomis. Iki šiol aldermanai gauna algos po \$8,000 metams, o legislatoriai gauna po \$17,500, bent legislatoriai reikalauja jiems algas pakelti iki \$22,500.

PRADĖJO GRIEZČIAU BAUSTI

Chicagos kriminalinio teismo teisėjas Fitzgerald nutėisė du 25-mečius čekiečius po 180 metų kalėjimo, būtent po 20 iki 60 metų už moters išprievartavimą, po 15 iki 45 metų už jos pagrobimą, po 15 iki 45 m. už ginkluotą tos moters apipėšimą ir po 10 iki 30 metų už policininko apipėšimą. Nutėistieji — Sylvester Henderson ir James Sims, abu iš miesto pietinės dalies, visus tuos nusikaltimus atliko praėitų metų gruodžio mėn. 4 dieną.

TRUMPAI

— Naujienų bendradarbis Jurgis Janušaitis ir ponis V. Janušaitienė šeštadienio vakare besilinksminami "Pirmyn" choro baliuje gavo žinią, kad jie — seneliai. Jų vyriausioji dukra Danguolė Varnienė ligoninėje pagimdė dukrelę. Šia proga Janušaičiai paaukojo "Pirmyn" chorui 100 dol.

— Rūta Kaušpėda, gyv. Aušros Vartų parapijoje, sakė, kad einant jai Sally gatve, pribėgo juodukas, ištraukė iš rankos rankinuką ir pabėgo. Rankinuke buvo apie 30 dol.

— Julius R. Binkis iš Gage Parko apylinkės, studijavęs Illinois universitete, baigė elektronikos ryšių pagrindinius kursus Keesler Aviacijos bazėje, Mississippi valstijoje. Jis ten paliktas tolimesnėms elektronikos ir ryšių studijoms.

— Alfars Valatkaitis išėjęs pensijos rašo ir lietuvišką spaudą ir piešia paveikslus.

— Viktorija Orentienė yra susirgusi ir guli Sv. Kryžiaus ligoninėje, kamb. 603. Ji priklauso Vytauto Didžiojo šaulių kuopai.

— Stefaniya Radvilienė iš Marquette Parko apylinkės gydoši Sv. Kryžiaus ligoninėje chirurgo dr. Tumasonio priežiūroje. Stefaniya yra žinoma lietuvišku vaisingumu, pagalba artimie-

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia
SAMPLE MAKER
Thoroughly experienced on high priced women's clothes. Full time. Must speak and understand English. 787-8796

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkių ir Darbininkių
REIKALINGAS Real Estate pardavėjas pilnam laikui. Metinis uždarbis 20,000 dol. Interesuoti skambinti BUD'S REAL ESTATE 254-5554

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
PARDUODAMA TAVERNA SU NAMU.
1-me aukšte taverna ir 4 kambarių butas. 2-me aukšte 5½ kambarių ir 3 kambarių butai. Arti dviejų laidojimo įstaigų.
4358 So. CALIFORNIA AVE.
Tel. VI 7-8289

siems ir visiems lietuviams, taip pat dalyvavimu bei talka organizacijų darbuose. Net Vokietijoje, gaunant maistą pagal korteles, ji sugebėdavo palaikyti Kalėdų ir Radvilų šeimos tradicijas — tinkamai priimti būčiusius ir rūpintis pagalbos reikalingais. Ji dalyvauja Lietuvos Dukterų draugijos ir kitų organizacijų darbuose.

— Janet Juškevičiūtė iš Brighton Parko apylinkės, Maria aukšt. mokyklos mokinė, parinkta dalyvauti ateinančią vasarą specialiose 7 savaitių seminaruose Mt. Vernon kolegijoje, Washington, D. C.

— Jadvyga Kizerskienė, Verdun-Montreal, P. Q., Canada, kartu su nuosirdžiaus sveikinimais Kalėdų progą gavo dovaną — Naujienų prenumeratą nuo Julius Timpos, gyv. Brighton Parko apylinkėje.

— Antanas Matukas iš Gage Parko apylinkės atsiliepė į Naujienų vėją su 3 dol. auka. Amerikos ir kitų kraštų lietuvių didesniems ir mažesniems kasmetinėms savo aukomis palaiko Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vliko veiklą dėl Lietuvos laisvinimo, Baltą — šalpos darbuose ir Lietuvių Bendruomenės organizaciją — lituanistinio švietimo ir lietuviškos kultūros kėlimo pastangose. Jie aukoja pakliems bendriesiems darbams atlikti ir įvairių organizacijų veiklai bei pastangoms paremti. Audringame laikotarpyje Naujienos nusipelnė visuotinos lietuvių paramos. Vajaus proga yra laukiama parama ir nauji skaitytojai.

— Alfars Juras, Naujienų skaitytojas, išsikėlė gyventi iš Detroito į Millbrae, Calif.

— Kalėdiniai skelbimai ir sveikinimai yra jau priimami. Prašoma rašyti Naujienų adresu arba skambinti tel. HA 1-6100.

— SLA 4-to Apskritis suvažiavimas Hartfordo mieste pasikyrė 100 dol. Vasario 16 gimnazijai. Albinas Kušlys prie šios sumos pridėjo 20 dol. asmeniską auką. Z. Merkevičius yra SLA apskrities pirmininkas.

— Antanas Indrulaitis iš Missauga, Ont., Canada, išsikėlė gyventi į St. Petersburg, Fla.

— Antanas Marma iš Brighton Parko apylinkės, veiklus Lietuvių namų savininkų organizacijos narys ir buvęs jos pirmininkas, vienas iš pirmųjų atsuntė 8 dol. Naujienų vėjai proga. George Borchert, namų statybos kontraktorius iš Beverly apylinkės, ta proga atsuntė 3 dol.

— Lietuvių Kalėdinės eglutės nuotrauka su aprašymu tilpo Southtown Economist trečiadienio laidos 1-me psl. Nuotrauka padaryta Mokslo ir pramonės muziejuje baigiant eglutę puošti lietuviškais ornamentais Lietuvių tautinių šokių grupės narėms — Lauren Kentraitei, Karolinei Kasarski ir Susanai Radavich. Grupė ten atliko programą gruodžio 7 d. 7:30 v. vakare.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI I LIETUVA ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kalnos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

72 IR CAMPBELL — naujesnis 1½ aukšto 2 butų mūras. Gazo šiluma, įrengtas rūkymas, garažas. Tik 32,500.
86 IR ROCKWELL — gerai prižiūrėtas 3 butų mūras. \$30,500.
72 IR MOZART — 1½ aukšto mūrinis, 2 po 4 kambarius, pilnas rūšys, garažas. Namai kaip lėle. \$36,500.
65 IR ROCKWELL — 2 po 6 kambarius, mūrinis, pilnas rūšys. Atskiri sildymai. \$32,500.
71 IR FRANCISCO — 2 didelių miegamųjų mūrų rezidencija. Galima tuojau užimti. \$27,900.
45 IR CAMPBELL — 2 po 4 kambarius, mūrinis, pilnas rūšys, gazo šiluma, garažas. \$25,900.
65 IR HOMAN — 8 metų senumo 3 butų mūras. \$51,500.
PRIE 64 IR PULASKI — naujesnis, 12 butų pajamų namas, per 7 metus pats išsimoka.
42 IR WESTERN — 12 butų, visi po 6 kambarius. \$15,000 metinių pajamų. Išsimoka per 3 metus.
45 IR CALIFORNIA — biznio patalpa ir 3 butai. — \$97,000.

Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai. BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

KALĖDOMS NAMAI

ORIGINALUS. APARTAMENTINIS NAMAS. Alumin. langai, naujas gazu šildymas ir garažas, aptvertas platus sklypas, pajamų \$6,600 metams. Prašo \$45,000. Priims rimtas derybas.
ERDVUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS 20 metų, 1½ vonios, alumin. langai, gazu šildymas, apsaugotas beisantas, 2 auto garažas, arti Nabisco, greit galite užimti. \$22,000.
PUKUS 2 BUTŲ 19 metų mūras, 2 atskiri sildymai, keramikos vonios, kabinetų virtuvės, alumin. langai, geležinės tvoros, garažas, arti ofiso. — \$36,000.
12 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke, \$17,500 pajamų metams. Našlė prašo \$84,000.

6 KAMBARIŲ gražus apkaltais medinis. Naujas gazu šildymas, Garažas. Marquette Parke. Arti Western buso.
8 KAMBARIŲ kaip naujas anglies konstrukcijos mūras, gazo šildymas. Gražus beisantas, platus lotas. Mūro garažas. Arti ofiso. \$28,500.
7 KAMBARIŲ CAPE COD, 4 miegamieji. Įrengtas beisantas. Gazo šildymas. Garažas. Arti mokyklų, Marquette Parke. \$26,000.
2 BUTŲ MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Arti parko. Našlė atiduos už 29,000.
1½ AUKŠTO 2 butų mūras. Modernė 5½ kamb. 1-me aukšte ir 4 kamb. butas 2-me aukšte. Du įėjimai, gazu šildymas, garažas, rami gatvė arti Western ir Marquette Rd. autobuso. — \$21,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.
8 KAMBARIŲ 1½ aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Įrengtas beisantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. \$32,000.
2 AUKŠTŲ 2 BUTŲ NAMAS, platus lotas. Garažas. Arti mūso. — \$22,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

MŪRINIS 4 MIEGAMI ir 3 vonios. Moderni virtuvė. Dideli kambariai. Garažas. 32 pėdų sklypas. Tuoj galite užimti. Gerai prižiūrėtas. Nebrangus. 64 ir Artesian.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvairaus dydžio butai, 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)
TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBES KAINOS IR SAZININGUMU NAMU REMONTO DARBUOSE

Stogų dengimas. Vandens nutėkėjimo vamzdžiai, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, staliaus, cemento ir dąztojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar AL BELEAKUS. TEL. 238-8656

Kaip tas automobilis užvažio ant stogo? Tai Paryžiaus garso reklama.